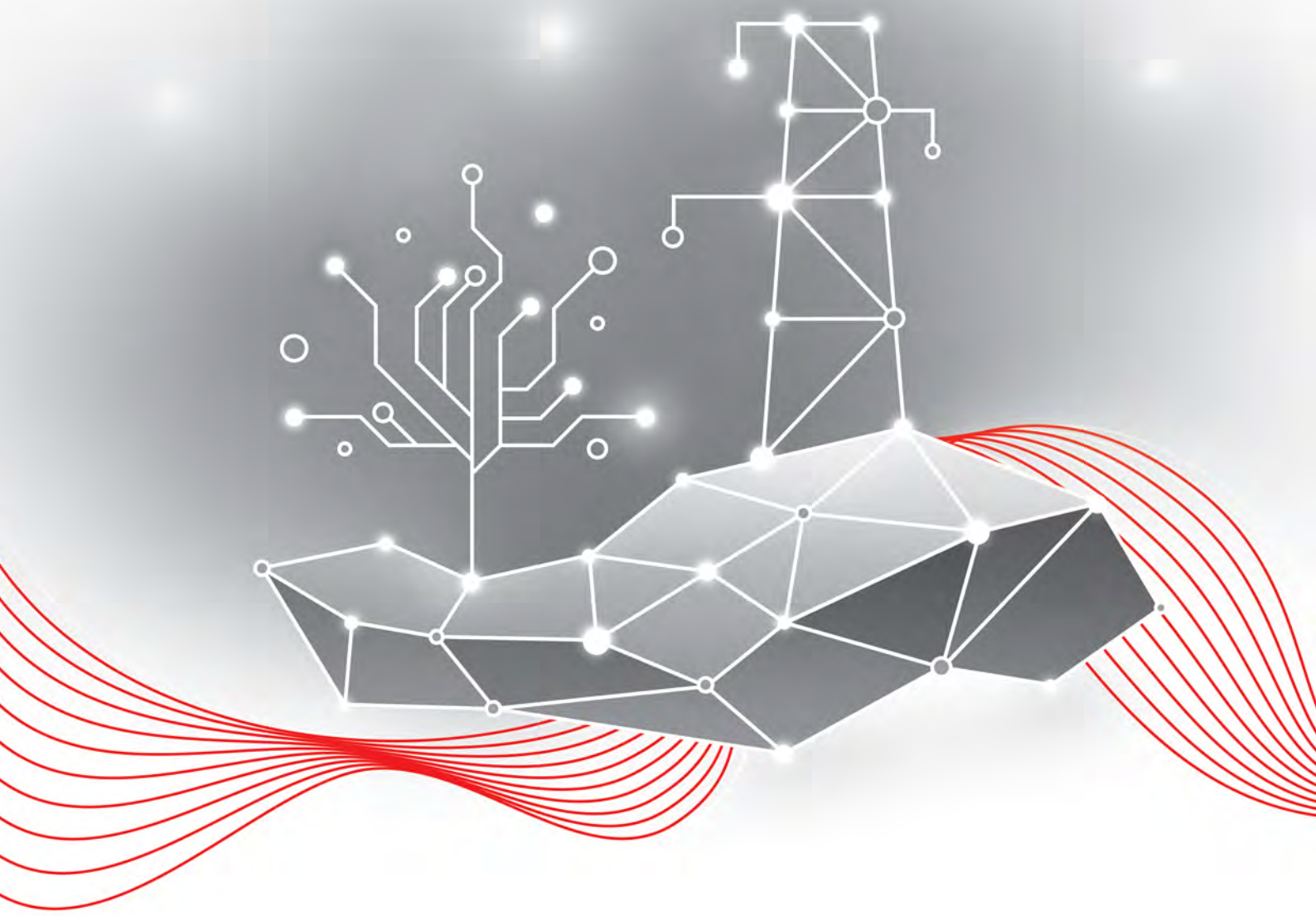
EVN

Светлина. Топлина. Живот.

Дигитализация:
ефективни и модерни решения

Дигитализация:
ефективни и модерни решения

През 2022 г. в EVN България осъществихме редица идеи, за които говорим с гордост. Те са част от работата ни – ежедневни малки стъпки, чийто краен резултат се вижда ярко във високото качество на енергийните ни услуги. А в стремежа си да ги подобряваме, следваме с ангажираност най-съвременните решения в сектор енергетика и ги прилагаме в нашите бизнес процеси.

В настоящото издание насочваме фокуса върху технологиите, автоматизацията на процесите и иновативните решения, които ни придружават по естествения път на дигитализацията. Дигиталните решения обхващат широк спектър от дейности – от управлението на човешки ресурси, през работни процеси до финансови анализи и осъществяване на нови инвестиции.

В следващите страници ще ви разкажем за предизвикателствата, пред които се изправихме, за да постигнем успехите, които допринасят за модерното и устойчиво развитие не само на компанията ни, но и на енергетиката в България.

Отбелязахме общо

2 000 000 000 лева

директни инвестиции в енергийната инфраструктура и клиентско обслужване в Югоизточна България от 2005 г.

Нашите успехи в числа и факти през 2022 г.

Вложихме

124,8 милиона лева

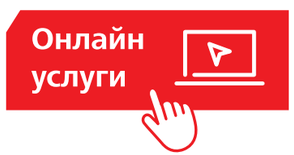
за годишната инвестиционна и ремонтна програма в бизнеса с електрическа енергия и 15,6 млн. лв. за бизнеса с топлинна енергия.

В Електроразпределение Юг сформирахме

Център по дигитализация,

който координира паралелното изпълнение на всички проекти, касаещи електронен обмен на данни и документи.

Създадохме

онлайн портал за клиенти

на Електроразпределение Юг на www.elyug.bg.

ЕР Юг въведе стандартизирания

протокол за обмен на данни

ЕДИФАКТ (EDIFACT) в електронната комуникация с пазарните участници на свободния пазар на ел. енергия.

Внедрихме новия софтуер ADMS (усъвършенствана система за управление) за

анализи и изчисления

в разпределителната мрежа.

Внедряваме SAP S/4HANA – един от водещите световни производители на софтуерни решения за

управление на бизнес процесите.

Започнахме обновление на

системата за управление

на аварии OMS.

Положихме основите за

надграждане на диспечерската система

и преминаване към SCADA Spectrum.

SmartPro

Дигитализираме дейностите

на електромонтьорите и организацията на инвестиционните обекти по електроразпределителната мрежа.

Достигнахме

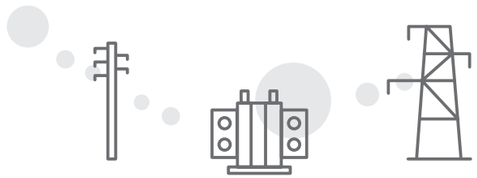
1 190 000 броя

монтирани електромери с дистанционно отчитане – 66 % от всички клиентски електромери.

Управляваме

дистанционно 700 обекта

от електроенергийната ни инфраструктура.

Две нови производствени мощности в EVN Топлофикация с общо

5 водогрейни котли

Заработи функционалност за

онлайн заявка и сключване на договор

с EVN Електроснабдяване в качеството му на доставчик от последна инстанция.

Отчетохме

420 броя онлайн заявки

за сключване на договор по електронен начин с EVN Електроснабдяване – търговец на свободен пазар, откакто функционалността заработи през ноември 2021 г.

Стартира система за

управление на клиентския поток

в EVN Офисите.

Първата компания, стартирала

роботизирана търговия на IBEX –

EVN Трейдинг, представи иновацията на БНЕБ.

287 000 клиенти ползват

услуга за известяване

по SMS или имейл.

Заработи уеб сайтът

lifesafegridforburgas.bg

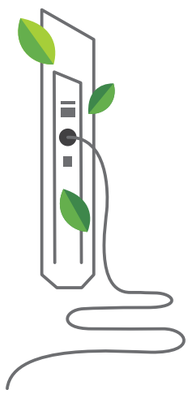
по проект „Безопасна мрежа за бургаските езера“ (LIFE Safe Grid for Burgas) по програма LIFE на ЕС.

Преминахме към

дигитална платформа

за управление на кандидатурите за работа в EVN – eRecruiter.

В Пампорово инсталирахме първата

бързоразядна станция

на EVN за електромобили, която се ползва чрез мобилното приложение EVN2GO. Тя е общо шестата EVN електроколонка.

Съдържание

8 Профил на компанията

9 Обръщение

На фокус: Дигитализация

12 Център по дигитализация: единен подход, координация и съвместимост на проектите

14 Нов уеб портал „Онлайн услуги“ за мрежови клиенти

16 Онлайн обмен на данни на свободния пазар на електрическа енергия

17 Географска информационна система

19 Дистанционно управление на мрежата на Електроразпределение Юг

20 Дистанционен отчет

21 Онлайн договори за свободния пазар на електроенергия

22 SMS/имейл известия

23 Дигитално управление на клиентския поток

23 eRecruiter: Нов софтуер за подбор на персонал

24 Електромобилност: дигитализация на скорост

26 Първи в роботизираната търговия на енергийната борса в България

Инвестиции

28 Сигурност и качество в електрозахранването

29 Сезонна поддръжка на мрежата

31 Още един модернизиран технически център в Пловдив

32 Първи в модернизиране на топлоснабдяването в България

Клиентите: в основата на нашия бизнес

35 Лидер в обслужването

36 Свободен пазар на електроенергия

37 В услуга на бизнеса

38 Обследване на сгради. Детайлна проверка за ефективно планиране

39 Термография на сгради. Верен съюзник за енергийна ефективност

40 Термографска диагностика на технически съоръжения

41 Реконструкция на инсталации за отопление и топла вода: положителни резултати

42 Грижа за вътрешните отоплителни инсталации

43 Интелигентно охлаждане

44 В диалог с клиента

Хората – най-ценната инвестиция

48 EVN България като работодател

48 Фирмена култура

49 Презаредени и отличени

52 EVN Академия – колкото повече знаеш, толкова по-голяма е енергията за знания

53 Инвестираме в нашите сътрудници

54 Дуално обучение – практиката има значение

58 Търсим още хора, които носят светлина и топлина

59 Здраве и баланс @ EVN България

60 Безопасността преди всичко

61 Compliance. It's good energy

62 ПЕП всеки ден

62 Успешна ресертификация на системите за управление по международни стандарти

Устойчиво развитие

64 Изявление за подкрепа на Глобалния договор от EVN България

65 10 принципа на Глобалния договор

66 EVN за България: енергия за добро, умножена по сърцето на всеки един от нас

68 Енергийна ефективност: лесно като детска (онлайн) игра

69 Енергийна ефективност дори и в дигиталния свят

70 Учение и забавление с Иви и Енчо

71 EVN и БДЗП с нов общ проект за защита на птиците

73 Грижа за щъркеловите гнезда

74 Живот за царския орел

75 С грижа към биоразнообразието

77 Найден: история за една неочаквана екоакция в EVN

78 Екологичен мениджмънт

78 Управление на отпадъците – ефективен подход на ресурсите

79 Бизнес и чист въздух – мисията възможна

За EVN България

Групата EVN България е част от концерна EVN. Водеща компания в него е EVN AG, която е регистрирана на Виенската борса и притежава стабилни позиции на европейските енергийни пазари. Централата на EVN AG се намира в най-голямата австрийска федерална провинция – Долна Австрия.

През 2022 г. EVN AG отбеляза 100-годишен юбилей от основаването си, споделяйки своя едновековен професионален опит и ноу-хау също с дъщерните компании в България.

EVN България е създадена след приватизация на енергийните дружества в градовете Пловдив и Стара Загора в началото на 2005 г. Първоначално групата EVN България се фокусира върху разпределение и продажба на електрическа енергия в Югоизточна България.

През 2007 г. EVN България разширява своята дейност, покривайки областите топлоснабдяване в град Пловдив и търговия с енергия и въглеродни емисии в България и Югоизточна Европа.

От 2009 г. EVN България започва да реализира и проекти в областта на възобновяемите енергийни източници.

Компанията е активен участник на свободния електроенергиен пазар в страната, следвайки етапите на либерализация през годините.

Обслужваме 1,5 млн. клиенти на електрическа енергия в България и 31 000 клиенти на топлинна енергия в Пловдив.

Като част от международен концерн с изградени традиции в сектора на комуналните услуги, ние в EVN България насочваме знанията и енергията си към отговорно отношение към природата и щадене на ресурсите. Заедно с нашите сътрудници, клиенти и партньори ние утвърждаваме ценности за устойчиво развитие на едно модерно и отговорно общество.

Приемаме нашата корпоративна социална отговорност като неделима част от бизнеса. EVN България е член на Глобалния договор на ООН и съучредител на Българската мрежа на Глобалния договор от месец август 2010 г. Компанията ни напълно споделя и подкрепя 10-те принципа на Глобалния договор по отношение на правата на човека, трудовите норми, околната среда и антикорупцията.

Уважаеми дами и господа,

В много култури цифрата 2 е символ на двойственост, белег за различните лица на едно и също явление. Като се имат предвид трите 2-ки в числото 2022, спокойно можем да кажем, че 2022-ра беше година на контрастите.

Започнахме годината, надявайки се да сме преодолели пандемията от Covid-19 и справяйки се с последиците от бързото икономическо възстановяване в Европа, довело до високи цени на енергията и други стоки и материали.

И тогава станахме свидетели на нещо, което никой не си беше представял – в Европа избухна война. Това допълнително засегна веригите за доставки и енергоносителите, а от там и нивата на инфлация. Обстоятелствата направиха бизнес решенията обект на постоянно преразглеждане и адаптиране към бързо променящата се среда.

На този фон предизвикателството пред нас в EVN България бе да запазим фокуса си върху цялостната картина въпреки всички неизвестни. Това означаваше да не спираме и успешно да завършим ключови инвестиционни проекти като двете топлоцентрали, които изградихме в топлофикационното ни дружество в Пловдив. По този начин ние станахме първата топлофикационна компания в България с напълно обновени производствени мощности, след като през 2011 г. изградихме най-модерната когенерационна централа.

Този и други проекти ни помогнаха през пролетта на 2022 г. да достигнем прага от 2 милиарда лева инвестиции на EVN в България от 2005 г. насам. Фактът, че успяхме да преминем този праг в годината, в която концернът EVN AG отбеляза своята 100-годишнина в Австрия, беше допълнително знаково постижение за нашата дейност в България.

Нестабилността на цените на електроенергията на едро изискваше от нас да положим много усилия в контактите си с нашите клиенти на свободния пазар.

Реализирахме конкретни кампании, в които обяснявахме динамиката на пазара и се опитвахме да намерим най-доброто решение за клиентите. Успяхме да запазим имиджа си на открит и прозрачен партньор и доставчик.

Верни на заявката си, че поставяме клиента винаги в центъра на нашето внимание, през 2022 г. ускорихме и дигитализацията на нашите услуги. Така днес само с няколко клика от офиса или от своя дом клиентите могат да стартират, проследят и завършат процедурата за ново присъединяване на обекти към разпределителната ни мрежа в Югоизточна България.

Опитът, който натрупахме в този процес, ни дава увереност да продължим с по-нататъшната дигитализация не само по отношение на услугите ни за разпределителната мрежа, но и за нашите клиенти на либерализирания пазар, централното топлоснабдяване и търговията с енергия. В подкрепа на това твърдение още през 2021 г. нашият енергиен търговец на едро стана първата компания в България, който използва роботизирана търговия на Българската независима енергийна борса.

Краят на 2022 г. донесе признание за усилията ни да бъдем отговорен партньор на обществото. То дойде под формата на наградата на Българския дарителски форум за „Най-добра програма за корпоративно доброволчество“. Това беше заслужено признание за всички наши колеги, които са сърцето и душата на корпоративното ни доброволчество.

С всичко написано дотук бих искал да ви пожелая приятно четене на нашия отчет за 2022 г., който съдържа много допълнителни примери за нашата дейност като отговорна компания.

Александър Сипек
Регионален мениджър на EVN България

На фокус: Дигитализация

Енергийният сектор преживява огромна и трайна трансформация. Темите енергийна ефективност, климат и диверсификация са ключови в националните и международни политики. Стремежът към комфорт и сигурност в комбинация със съвременните технологии стопяват границата между групата на потребителите и на производителите на електрическа енергия, като все по-често чуваме експертите да говорят за „просюмъри“ (procumer – от двете английски думи за производител „produce“ и потребител „consumer“.)

Най-точният инструмент, който може да обхване промените цялостно и да ги насочи в градивна посока, е дигитализацията. Автоматизирането на процесите, тяхното точно и логично свързване в по-голяма, комплексна схема и изграждането на стабилна онлайн система за сигурност е предпоставката за устойчивото развитие на сектора.

Дигитализацията е от критична необходимост в двете основни направления:

1. електроенергийната инфраструктура – гръбнакът на системата
2. услугите, свързани с енергетика – клиентско обслужване, комуникация с производители, търговци и всички останали участници на електроенергийния пазар.

Ние в EVN България имаме ясна визия за случващите се промени, участваме в тях и ги направляваме. С гордост споделяме нашите постижения в тази област.

Център по дигитализация: единен подход, координация и съвместимост на проектите

Когато говорим за дигитализация в енергийния сектор, основата, на която стъпваме, е мрежата и електроенергийната инфраструктура. Ето защо през 2022 г. фокусът на дигитализацията в групата на EVN България беше насочен върху електроразпределителното дружество в групата – „Електроразпределение Юг“ (ЕР Юг).

От началото на месец април в ЕР Юг създадохме Център по дигитализация. Той има за цел да съдейства и подкрепя процеса на дигитализация в компанията. В тази посока той подпомага различните отдели и мениджмънта по отношение на дигиталната трансформация.

Ролята на новото звено е ключова, тъй като с напредъка на технологиите, промените в нормативната уредба и повишаването на целите за зелена икономика в ЕР Юг се развиват дигитални проекти в много направления: управление на ресурсите, на работните процеси, на финансовите анализи и осъществяването на нови инвестиции. От изключително значение е различните уеб базирани решения да са координирани и съвместими, за да извлечем максималната ефективност от взаимодействието между човек и машина, абсолютната синергия на дигитализацията.

Кои са направленията на работа:

Smart Pro – софтуер за планиране и изграждане на инвестиционни проекти и такива по ново присъединяване към електроразпределителната мрежа.

Онлайн услуги от ЕР Юг – уеб портал за клиенти на електроразпределителната компания, който от лятото на 2022 г. стартира своята работа за процедури за присъединяване на потребители, а предстои разширяването му и в посока присъединяване на производители.

Географска информационна система – онлайн приложение за документиране и планиране на електроенергийната инфраструктура.

Field Service Management (FSM) – приложение за дигитализиране на ежедневната работа на терен на нашите електромонтьори: от нарядите до документирането. По този начин нашите колеги съкращават административните си задачи и имат възможността да се съсредоточат върху съществения в своята работа.

Електронни документи за безопасност – софтуер, който ще улесни дейността на Центъра за безопасност на труда и противопожарна безопасност в компанията, както и сътрудниците при спазването на стандартите за безопасност и здраве при работа.

„Дигитализацията и дигиталният начин на комуникация с нашите клиенти става все по-важна в наши дни. Причината за това развитие е същата, поради която купуваме разни неща в интернет, караме колата си с навигационната система на смартфона си или общуваме с приятелите си чрез Вайбър (Viber). Това улеснява живота ни, спестява ни време и ни дава нови възможности. Именно поради тази причина един от проектите, които започнахме в ЕР Юг, е разработването на онлайн портал за самообслужване за нашите клиенти. Той улеснява както живота на нашите клиенти, така и нашия.

Затова включихме много различни отдели и екипи на EVN в процеса на създаване на концепцията за този портал. Огромната работа и допълнителната координация с EVN дружествата в Австрия и Северна Македония, заедно с подкрепата на мениджмънта, ни даде възможност да създадем дигитален комуникационен канал за клиентите. Благодарение на подхода да се възползваме от предимствата на цифровизацията не само за целия процес, но така също и за нашата вътрешнофирмена дейност след подаването на заявление от клиента, гарантираме, че ще извлечем полза и за колегите ни в техническите звена. Стартирахме с процеса на ново присъединяване, с което само поставихме отправна точка за по-нататъшното развитие и усъвършенстване на портала заедно с новите услуги, които ще разработим като следващи стъпки.“

Лукас Клойбхофер, ръководител на Център по дигитализация в ЕР Юг

Нов уеб портал **„Онлайн услуги“** за мрежови клиенти

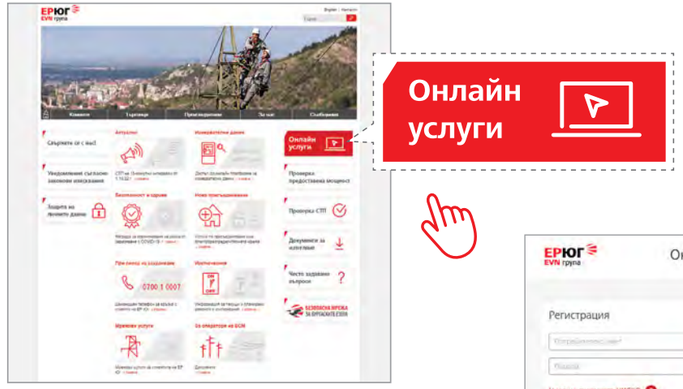
Ако можем да онагледим какво представлява дигитализацията в ЕР Юг и какво остава видимо за клиентите, бихме я оприличили на голям айсберг. Под повърхността остава скрита огромната работа по вътрешните корпоративни процеси. А видимият връх е уеб порталът за мрежови клиенти „Онлайн услуги“, който започна да функционира през август 2022 г. Порталът е лесно достъпен на сайта на ЕР Юг – www.elyug.bg.

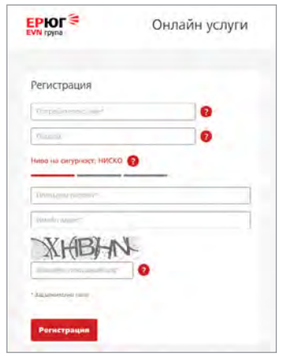
Новият уеб портал цели да улесни битови и бизнес потребители в процеса по ново присъединяване към електроразпределителната мрежа, съобразен с нормативните изисквания. В този смисъл порталът „Онлайн услуги“ е важна крачка към модерно, ефективно и сигурно дигитално обслужване.

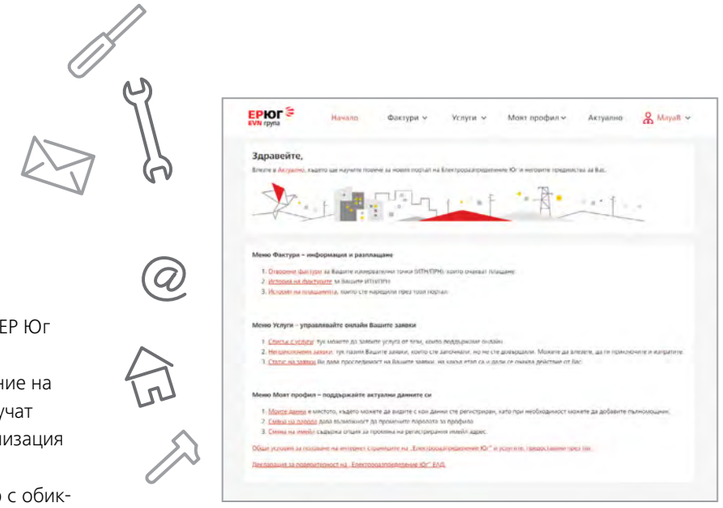
Онлайн заявката се осъществява чрез попълване на формуляр в портала след еднократна регистрация.

Към края на 2022 г. потребителите могат да заявят онлайн услуги, свързани с устройствено планиране (данни за изработване на ПУП, съгласуване на задание за ПУП или съгласуване на ПУП), както и различни услуги от процедурата по ново присъединяване:

1. Проучване на условията за присъединяване към електрическата мрежа и изготвяне на предварителен договор или становище.
2. Присъединяване на временни преместваеми обекти.
3. Искане за договор за присъединяване.
4. Искане на анекс към договор за присъединяване.
5. Монтаж на електромер.

В портал „Онлайн услуги“ на ЕР Юг клиентите могат да:

- следят статуса на изпълнение на своите заявки (вкл. да получат имейл известия при актуализация на статуса);
- подписват онлайн договор с обикновен електронен подпис (използвайки click-to-sign технология);
- имат достъп до история на фактури и възможност за плащане на отворени задължения към Електроразпределение Юг;
- следят историята на плащанията, наредени в портала;
- имат достъп до актуална клиентска информация.

Предстои допълването на портфолиото от услуги, които могат да се заявяват онлайн. ЕР Юг ще продължи да развива и функционалностите на „Онлайн услуги“, така че порталът да се превърне във виртуален офис за клиентите на мрежовото дружество.

Онлайн обмен на данни на свободния пазар на електрическа енергия

През 2022 г. ЕР Юг се утвърди като пионер в онлайн комуникацията между търговските участници на либерализирания пазар на електрическа енергия. Електроразпределителното дружество има ключова роля в динамичните процеси на свободния пазар. ЕР Юг се налага да изпраща и получава разнообразна информация:

1. данни при смяна на доставчик;
2. товарови профили на обекти;
3. измервателни данни;
4. данни за фактуриране;
5. основни данни за клиенти;
6. смяна на ползвател (партида);
7. прекъсване по искане на доставчик;
8. потвърждения и възражения.

В тази връзка дружеството е разработило и поддържа специализирано уеб приложение за онлайн обмен на данни. За да уеднакви подхода с останалите частни мрежови оператори и с държавния Електроенергиен системен оператор (ЕСО), и в крайна сметка да автоматизира и улесни работата на сътрудниците с огромния масив от документи, ЕР Юг направи решителна крачка и задейства въвеждане на стандартизиран протокол за обмен на данни. Това е ЕДИФАКТ (EDIFACT – Electronic Data Interchange for Administration, Commerce and Transport) – международно признат стандарт, при който данните се изпращат и получават автоматизирано (M2M – machine to machine) в .xml файлов формат. По този начин се елиминира ръчното обработване на екселски файлове и се подобрява възможността за анализ.

Работа по стандарт ЕДИФАКТ става възможна посредством уеб базирани платформи на мрежовите оператори, като целта е те да обхващат поетапно всички типове обмен на данни между пазарните участници.

Голямо постижение за ЕР Юг е, че от месец юни 2022 г. обменът на данни за товарови профили се случва с новия, по-модерен електронен начин на работа. Нашето дружество прокара в България една от последните тенденции в развитието на европейското законодателство и практика за осигуряване на гъвкавост и надеждност на енергийната система.

ЕДИФАКТ улесни и подготовката ни за четирикратно увеличаване на обема на информация за товарови профили, което настъпи през месец октомври 2022 г. От този момент периодът на сетълмент (окончателно прехвърляне на данни) се съкрати чувствително – от един час на 15 минути.

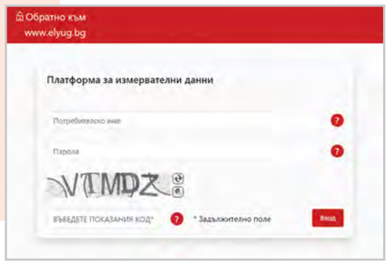
Дружеството предприе и необходимите важни актуализации на своята платформа за известяване на производствени графици (PPS) в съответствие с инструкциите на ЕСО за известяване и валидиране на търговски и производствени графици в пазарни сегменти „в рамките на деня“ и „ден напред“.

Дистанционен достъп до измервателни данни за потребители с инсталирана мощност над 50 kW

Всички потребители с обекти с обща инсталирана мощност над 50 kW имат възможност да заявят дистанционен достъп до данни от измерването. За целта ЕР Юг поддържа и онлайн приложение, в което проверката се извършва бързо и сигурно по дигитален път.

Географска **информационна система**

Географските информационни системи (ГИС) комбинират в себе си инструменти за картография, анализи и пространствено моделиране на процеси и явления. Често тези системи интегрират мощен софтуер, хардуер и база данни. В EVN България ГИС е внедрен още преди приватизацията – през 2004 г., към тогавашната структура на клон Стара Загора, клон Ямбол и клон Чирпан с централизирана геобаза данни за електроразпределителната мрежа на гр. Стара Загора.

С идването на EVN като модерен инвеститор развитието на ГИС се отделя в специализиран екип към отдела за мрежов инженеринг.

През 2009 г. стартирахме проект за дигитално документиране на електроразпределителната мрежа средно напрежение. В продължение на 4 години по проекта работиха колеги, включително със заснемане на терен. Към края на 2022 г. ГИС на ЕР Юг е организирана в многослойна архитектура с различни спецификации, като ползваме и уеб базирана услуга от Агенция по геодезия, картография и кадастър.

Дигитализираната мрежа средно напрежение (СрН или 20 kV) включва:
- 17 500 km въздушни линии СрН;
- 6440 km кабелни линии СрН;
- 20 950 броя трансфопоста;
- 387 бр. възлови станции;
- 140 бр. подстанции (от които 5 броя са собственост на ЕР Юг).

След като интегрирахме успешно на 100% мрежата средно напрежение, стартирахме нов проект за внедряване на специализиран софтуер за електрически изчисления на мрежата ДМС – DMS (Distribution Management System). През 2022 г. той бе надграден към най-новата му версия – АДМС/ADMS (Advanced Distribution Management System).

Проектът по внедряването на ADMS включваше миграция на масивен обем от информация: еднолинейни схеми на електрически подстанции, на възлови станции, на трансформаторни постове, каталози, параметри на всички елементи и обекти от мрежата, стойност за товара по трансформаторни постове и товарови профили, географски координати и положение на енергийните обекти и др. Предимствата на новия ADMS подпомагат:
- Анализ на данните и набелязване на мерки за повишаване на сигурността на електрозахранването.
- Изготвяне на прогнози за товарите по електроразпределителна мрежа (ЕРМ) в различни ситуации и предложения за оптимизиране на мрежата.
- Симулация и контрол на показателите за качество на електрическата енергия на средно напрежение.
- Предложения за мерки за оптимизиране режима на работа на ЕРМ.
- Изготвяне на справки по мрежа средно напрежение по подстанции и изводи.
- Планиране, изчисления и анализи на електрическите разпределителни мрежи с цел гарантиране на необходимия мрежови капацитет.

От 2019 г. работим и по проект за дигитално документиране на електроразпределителната мрежа ниско напрежение.

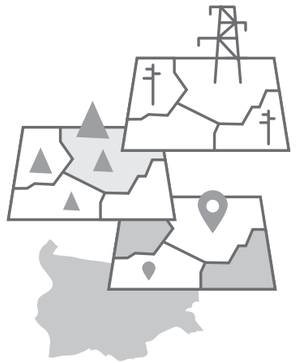
Тук имаме амбициозна цел, тъй като ще интегрираме в ГИС цялата мрежа ниско напрежение, оперирана от ЕР Юг, която е силно разклонена към всеки един клиент.

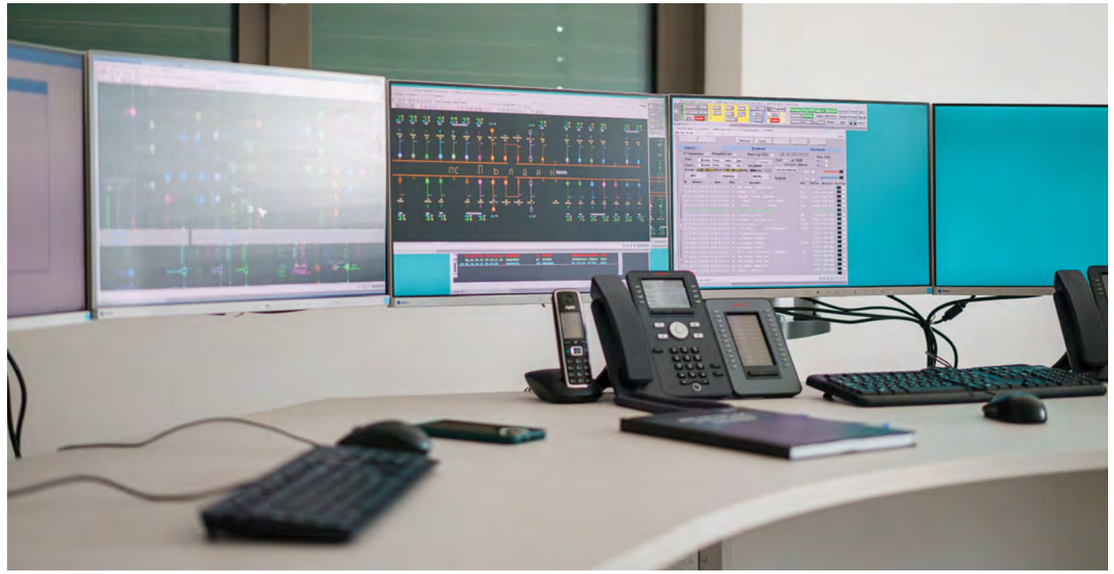
Голямо предимство на ГИС в ЕР Юг е, че достъпът до нея става чрез уеб портал, който позволява многопотребителска работа и редакция в реално време.

ГИС в ЕР Юг е изключителен дигитален инструмент, който ни помага в много направления:
- поддръжка и развитие на електроразпределителната мрежа средно и ниско напрежение на лицензионната територия на ЕР Юг;
- поддръжка на топлопреносната мрежа на EVN Топлофикация в Пловдив;
- прилагане на наличните данни за оперативно споразумение за управление на чужди съоръжения;
- използване на специален модул за разработване на концепции;
- тестване на приложение за управление на кризисни ситуации.

Актуализация на ортофотокарта

През 2021 г. актуализирахме ортофотокартата – геометрично коригирана въздушна снимка на терена на лицензионната територия на Електроразпределение Юг в югоизточната част на страната. Новата ортофотокарта замести старите изображения, които бяха на повече от 10 години. Тя съдържа по-изчерпателна информация за релефа.

Дистанционно управление на мрежата на Електроразпределение Юг

Целият пулс на електроенергийната система зависи от зоркия поглед и бързата реакция на диспечерите. Диспечерският център на ЕР Юг се ползва със статут на стратегически обект от значение за националната сигурност. В него се извършва непрестанен мониторинг на електроразпределителната мрежа 24 часа в денонощието. За целта се използва внедрена система за управление, събиране и обработка на данни – SCADA Spectrum. Тя дава възможност за дистанционно управление на ключови съоръжения като: подстанции, възлови станции, трафопостове, реклозери.

В ЕР Юг тече и проект за обновяване на работните станции и софтуера, което ще доведе до по-висока киберсигурност и бързина при оперативната работа. Към края на 2022 г. над 700 обекта имат възможност да се управляват дистанционно от диспечерския център, като бройката непрекъснато нараства с направените инвестиции от ЕР Юг в развитие на мрежата и производството на електроенергия от възобновяеми източници. Телеуправляемите обекти допринасят за по-бързото локализиране на аварии по електропроводите, респективно за по-бързото възстановяване на захранването на клиентите с електрическа енергия.

Новите подстанции на дружеството – „Царацово“ и „Евмолпия“, също са снабдени с най-модерни технологии за телеметрия и телеуправление.

ЕР Юг работи в тясно сътрудничество с центровете на ECO, от които се управляват от разстояние подстанциите на системния оператор.

Дистанционен отчет

В унисон с дигитализирането на процесите в EVN България още от приватизацията развиваме последователна политика за налагане на стандарти за дистанционен отчет. Той минимизира човешката грешка, като същевременно подобрява процесите по съхраняване и анализ на статистическите данни.

Към края на 2022 г. ЕР Юг е монтирало 1 190 000 броя електромери с дистанционен отчет, което е 66 % от всички измервателни точки. ЕР Юг е първото електроразпределително дружество в страната, което е монтирало над 1 милион електромери с дистанционен отчет при битови и небитови клиенти – този праг беше достигнат в началото на 2019 г.

Дистанционното отчитане на консумираната електроенергия предоставя редица предимства:

- елиминира случаите, в които отчетникът няма достъп до електромера (когато уредът е вътре в имота или в заключени етажи и помещения в сгради етажна собственост и др.);
- гарантира отчитане на електромерите в нормативно определения срок;
- отчитането се извършва независимо от почивни и празнични дни;
- намалява възможността от субективна грешка при отчитане.

В Пловдив EVN Топлофикация ежегодно напомня за предимствата на дистанционния отчет, който елиминира достъпа на външни лица в имота. В резултат EVN Топлофикация е сред дружествата с най-голям дял клиенти на дистанционен отчет – 28 % от всички 31 000 клиенти, като този дял постоянно нараства.

В допълнение всички над 1200 абонатни станции на EVN Топлофикация се отчитат дистанционно. Измервателните уреди в абонатните станции – общ топломер и водомери, собственост на дружеството, са включени в системата за дистанционен отчет. Това позволява бързо, точно и надеждно отчитане на данните за консумацията по сгради.

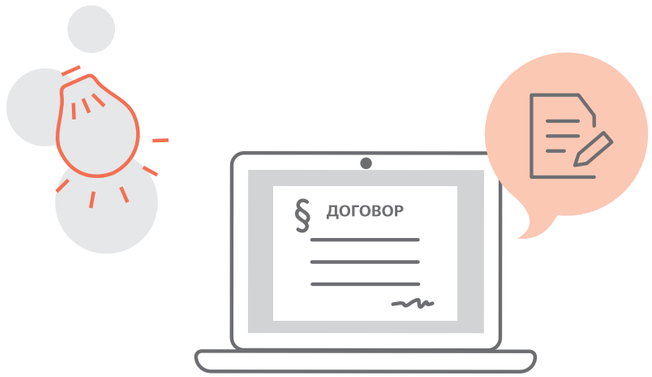
Онлайн договори за свободния пазар на електроенергия

В условията на непредвидима епидемиологична обстановка и забързан темп на ежедневието EVN запазва близостта с клиента, като пренася все повече клиентски процеси в онлайн пространството. Дистанционното обслужване добива все по-голямо значение и ние вървим в крак с модерното време.

От месец ноември 2021 г. корпоративният ни сайт www.evn.bg предлага функционалност, благодарение на която клиентите имат възможност да сключат онлайн договор с електроснабдителното ни дружество EVN Електроснабдяване в качеството му на търговец на свободния пазар. Това са всички клиенти, които ползват електрическа енергия за стопански нужди на ниско напрежение, за които енергийният регулатор спря да определя тарифи.

През 2022 г. допълнихме функционалността с възможност за онлайн сключване на договор с EVN Електроснабдяване и в другото му качество – на доставчик от последна инстанция (ДПИ). Наличието на такъв договор е задължително изискване за всички участници на либерализирания пазар на електрическа енергия. Затова за нас беше важно да можем да предложим дигитално решение, което е бързо, лесно и сигурно.

Договорите се сключват онлайн след еднократна регистрация в нашия портал EVN Онлайн плюс, който е защитен с криптирана връзка. Попълва се дигитален формуляр, а за подпис се използва функция „click-to-sign“ или клик на линк за потвърждение, получен по имейл с уникално генериран код.

Към края на 2022 г. отчитаме над 420 броя онлайн заявки за договор.

EVN Онлайн плюс е най-търсената и ползвана област на нашия корпоративен сайт. Порталът е пуснат през 2013 г. и оттогава е постоянно надграждан. През него може да се заплащат онлайн отворени задължения към EVN България – без допълнителни разходи, като плащането се отразява веднага в системата.

Допълнително в портала потребителите имат възможност да:

- проследяват отворени задължения към EVN България;
- преглеждат история на фактурите за изминалата една година;
- достъпват история на плащанията, наредени през EVN Онлайн плюс;
- анализират графики за количеството потребена енергия и стойността на фактурата за консумирана електро- и топлоенергия;
- регистрират до 5 клиентски номера, като по всяко време могат да премахват или добавят нови.

SMS / имейл известия

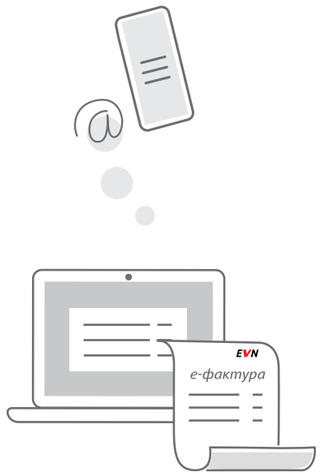
Популярен комуникационен канал към клиентите ни е една особено практична услуга – безплатни известия по SMS или имейл с информация за:

1. ежемесечна стойност на консумираната електроенергия, отчетен период и срок за плащане. Известието се получава всеки месец;
2. предстоящо прекъсване на електрозахранването при неплащане. Известието се получава най-малко 3 дни преди прекъсването, което значително намалява риска от пропускане на сроковете за плащане и свързаното с това преустановяване на захранването.

Регистрацията за известията също може да се направи бързо и лесно онлайн на www.evn.bg.

Към края на 2022 г. отчитаме общо 287 000 регистрации за SMS и имейл известия.

Електронна фактура – дигитално счетоводство по конец

Електронната фактура (eFaktura) е документ, подписан с валиден електронен подпис, който е напълно равностоен на хартиените фактури, но се получава по-бързо, съхранява се по-лесно и е по-щадящ за природата. В EVN България предлагаме eFaktura още от 2010 г., като постоянно рекламираме безспорните предимства на този дигитален счетоводен инструмент пред клиентите. В допълнение през 2022 г. компанията в ролята на доставчик от последна инстанция на свободния пазар на електроенергия – EVN Електроснабдяване, изцяло преустанови разпращането на фактури на хартия за своите клиенти, преминавайки изключително към eFaktura. В резултат към края на 2022 г. можем да се похвалим, че 94 000 клиенти ползват тази опция.

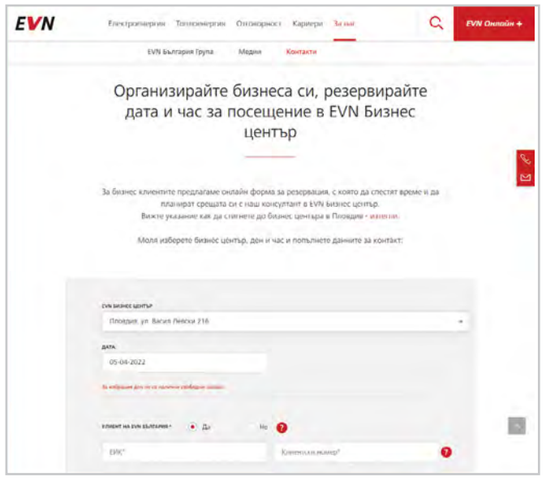
Дигитално управление на клиентския поток

Никой не обича да чака на опашка. Струпването на клиенти в офис е неприятно както за самите клиенти, така и за специалистите, чиято задача е да ги обслужат по високите стандарти на компанията.

Ето защо прилагаме дигитални решения и в тази област.

В EVN Офисите за нашите битови клиенти инсталираме машини със система за управление на опашките.

А за нашите бизнес центрове, където обслужваме юридическите лица, сме въвели онлайн система за резервиране на среща. По този начин стимулираме бизнеса да планира по-ефективно времето си съобразно специфичната услуга, от която има необходимост.

eRecruiter: Нов софтуер за подбор на персонал

В EVN България посрещнахме 2022 г. с нов надежден, облачно базиран софтуер за целите на процеса по подбор на персонал – eRecruiter. Чрез него по дигитален начин се управляват всички стъпки по подбора – от пускането на заявка за персонал, нейното одобрение, създаване и публикуване на вътрешни и външни обяви, кандидатстване за работа, обработка, съхранение и изтриване на получените кандидатури.

Въвеждането на системата следва добрите практики в областта на подбора на персонал, като е естествено продължение на дигитализацията на процеси в компанията и е основен инструмент, с който ще се гарантира спазването на установените правила от Европейската директива за защита на личните данни за обработка, съхранение и изтриване на личните данни.

Електромобилност: дигитализация на скорост

Темата за електромобилността е неделима част от нашата дейност като социално отговорна компания, която подкрепя проекти в полза на екологията и чистия въздух. Вярваме в развитието на електромобилния сектор, затова продължаваме да подкрепяме развитието му.

През 2022 г. продължаваме тенденцията за разширяване на мрежата от зарядни станции за електромобили както за служебни цели, така и за обществено ползване. Въведохме в експлоатация нови четири зарядни станции за служебни автомобили и една бързозарядна за обществено ползване в Пампорово. Новата електроколонка в популярния планински курорт е общо шеста зарядна станция на EVN България за обществено ползване след тези в Пловдив, Смолян и Варна.

Енергията от зарядните станции на EVN България е изцяло генерирана от възобновяеми източници. Цялата енергия, доставена до колонките, е екологично чиста, с издадени сертификати за зелена енергия. С това компанията дава стимул за по-екологичен начин на придвижване и по-чист въздух.

Паралелно с изграждането на инфраструктура за зареждане, EVN България увеличи с още 4 електрическите автомобили за споделено ползване от сътрудниците при изпълнение на служебни задачи.

Новата ни зарядна станция в Пампорово е първата на EVN България, която предлага бързо зареждане.

EVN2GO

Зареждането на електромобилите на станциите на EVN България става чрез безплатното мобилно приложение EVN2GO. То е съвместимо с всички версии на Android и iOS.

Първи в **роботизираната търговия** на енергийната борса в България

Дружеството от групата на EVN България, което обслужва клиентите с голямо потребление на свободния пазар на електрическа енергия, е EVN Трейдинг. През 2021 г. то стана първият търговец на електроенергия в България, стартирал роботизирана търговия на Българска независима енергийна борса (БНЕБ). За тази цел компанията първа внедри технологичното приложение за свързаност API (Application Programming Interface) на водещия европейския оператор на платформи за търговия с електроенергия Nord Pool, което се предлага в страната ни от БНЕБ. Приложението дава възможност за автоматизиране на търговията в пазарен сегмент „В рамките на деня" (Intraday).

Технологичното приложение API дава възможност за свързаност, така че регистрираните търговски участници да могат да интегрират ефективно своите платформи със съществуващите електронни системи за търговия, като целта е по-голямо удобство, по-кратко време за реакция, точни отчети и сигурност.

Предимствата от внедряването на API са:

- ефективна и безпроблемна интеграция с вътрешните системи за търговия, „back office" системи и операционни инструменти;
- роботизирана търговия за максимизиране на пазарните възможности;
- персонализирани и автоматизирани отчети и консолидирани уеб базирани ИТ решения.

Само регистрирани на борсовия пазар на електрическа енергия търговски участници, придобили статус „активен" на пазарен сегмент „В рамките на деня", имат право да използват API за търговия.

През февруари 2022 г. представители на БНЕБ посетиха EVN Трейдинг, за да разгледат на живо функционирането на новото дигитално решение в компанията.

Дружеството ни продължава да бъде водещ пример в тази високо технологична сфера. По-късно през същата година БНЕБ засне видео на тема роботизираната търговия в различните сегменти на борсата. Една от главните роли във видеото отново е на EVN Трейдинг – представители на компанията разказват своята успешна история за използването на приложението за свързаност API.

Посещение на БНЕБ в EVN Трейдинг (отляво надясно): Мартин Славов – изпълнителен член на Съвета на директорите на EVN Трейдинг, Милена Михайлова – директор Международни отношения и връзки с обществеността на БНЕБ, Константин Константинов – изпълнителен директор на БНЕБ, Стоян Михов – прокурист на EVN Трейдинг, Антон Колев – експерт Търговия от EVN Трейдинг.

Инвестиции

Сигурност и качество в електрозахранването

В основата на нашата комплексна политика за инвестиции в инфраструктурата стои стремежът за трайно и последователно подобрение на качеството на захранване с електрическа и топлинна енергия. През 2022 г. EVN България премина прага от 2 милиарда лева преки инвестиции в енергийна инфраструктура и клиентско обслужване в страната. Конкретно в областта на електрозахранването компанията не спира да фокусира своите дейности върху поддържане на постигнатото качество и сигурност на захранването в Югоизточна България. Устойчивостта на инвестициите през изминалите години, добрата превенция, подготовка и опит са ключови при справянето с кризисни ситуации през зимата.

По случай 17-тата ѝ годишнина и достигането на 2 000 000 000 лева преки инвестиции в страната EVN България получи поздравителен плакет от Министерство на енергетиката. На специално събитие в София на 19 май 2022 г. енергийният министър към момента Александър Николов (в средата) връчи плакета на Александър Сипек – председател на Съвета на директорите на EVN България и на Калина Трифонова – заместник-председател на Съвета на директорите на компанията. Плакетът удостоверява EVN България като един от най-стабилните и устойчиви инвеститори в българската енергетика.

Така инвестиционно-ремонтната програма на дружеството за 2022 г. по отношение на електроразпределителната дейност достигна 124,8 млн. лв. Средствата се влагат основно в намаляване на технологичния разход, развитие на мрежата и повишаване на сигурността на захранването, присъединяване на нови клиенти, присъединяване на производители на енергия от възобновяеми източници.

Както всяка година, така и през 2022 г. прецизното планиране на инвестиционната дейност на дружеството беше предопределено от ценовите решения на Комисията за енергийно и водно регулиране.

Инвестициите и ремонтите в числа

Новата електроразпределителна инфраструктура, която EVN изгради в изпълнение на Инвестиционна и ремонтна програма 2022 г., включва:

- 8,2 km въздушни линии средно напрежение;
- над 100 km кабелни линии средно напрежение;
- 90 трафопоста;
- 1 възлова станция;
- 145,4 km въздушни линии ниско напрежение;
- 127,4 km кабелни линии ниско напрежение.

Подменени проводници:

- над 97,3 km километра въздушни линии средно напрежение;
- 195,8 km въздушни линии ниско напрежение;
- над 900 m кабелни линии средно напрежение.

Технологичният разход – мерило за успех

Една от най-големите мерки за енергийна ефективност е свиването на технологичния разход. При стъпването на EVN в България през 2005 г. технологичният разход на тогавашните държавни електроразпределителни дружества в Пловдив и Стара Загора достигаше 19,5 %. В края на 2022 г. той беше сведен под 7 % в резултат на целенасочената и последователна инвестиционна политика на компанията.

Реалният ефект е спестяване на над 1200 GWh (гигаватчаса) електрическа енергия, което се равнява на потреблението на област Стара Загора за една година. Същевременно са реализирани спестявания на над 611 000 тона CO_2.

Какво е технологичен разход?

Технологичният разход на електроразпределителната мрежа показва разликата между количеството електрическа енергия, постъпило в мрежата, и количество електрическа енергия, доставено на клиентите. Той се формира в резултат на физичните закони за техническите загуби при преноса и разпределението на ел. енергията, както и от неправомерни практики за ползване на неизмерени количества ел. енергия от нелоялни клиенти.

Сезонна поддръжка на мрежата

Климатът в България предопределя сезонност по отношение на дейностите на Електроразпределение Юг (ЕР Юг) по поддръжка и развитие на електроразпределителната мрежа.

Лятото се характеризира с повишени товари по южното Черноморие, затова ЕР Юг отделя специално внимание на профилактиката на съоръженията в този район преди началото на активния туристически сезон.

През студените месеци мрежата в планинските райони е подложена на изпитанието на суровото зимно време: ниски температури, снеговалеж, обледяване.

Осигурен туристически сезон 2022 по Южното Черноморие

С оглед на очакванията за силен туристически сезон след пандемията, ЕР Юг извърши подготовка за осигуряване на непрекъснатост и сигурност на електрозахранването.

Както всяка година, дружеството извърши инспекции на всички съоръжения от мрежата, като определени възлови точки бяха проверени с термовизионни камери. Също така преди летния сезон бяха завършени някои значими инвестиции в районите с най-голямо натоварване като реконструкциите на възлови станции „Лонгоза“ и „Палма“.

Подготовката включваше още:
- Ежедневен мониторинг и разпределение на товарите по изводи средно напрежение.
- Редислоциране на ресурси (генератори, мобилни трафопостове).
- Доставка на материали за авариен резерв.
- Проверка на вътрешната радиомрежа и системите за телекомуникация и дистанционно отчитане.

И през 2022 г. беше отчетено нарастване на товарите в по-малките курорти южно от Бургас, докато товарите северно от Бургас отбеляза лек спад, дължащ се на отлива на руски и украински туристи. Важно значение за равномерното разпределение на товарите оказва новата подстанция „Каблешково“ на ECO и изградената към нея разпределителна мрежа.

Бърза реакция през зимата

За зимен сезон 2022/23 ЕР Юг подсигури нови 54 единици специализирана техника. Цялата нова техника е в услуга на дейностите, изпълнявани от екипите на дружеството:
- 8 бр. пътнически автомобила;
- 18 бр. товарни автомобила;
- 20 бр. товарни автомобила 4X4;
- 6 бр. високопроходими автовишки;
- 2 бр. мотокари.

Наличието на нова механизация е важна предпоставка за бързо възстановяване на захранването при необходимост в усложнена зимна обстановка. Като част от подготовка за зимен сезон 2022/23 екипите на ЕР Юг извършиха по места инспекции на всички съоръжения средно и ниско напрежение, обслужвани от дружеството. Беше извършена санитарна сеч на общо 2500 дка просеки в сервитутите на електропроводи средно напрежение (20 kV).

За справяне с тежки зимни ситуации дружеството разполага с 18 мобилни агрегата с обща мощност над 2,5 MVA (мегаволтампера), 4 мобилни трафопоста с обща мощност над 2,4 MVA, общо 9 моторни шейни и др. В допълнение се провеждат тренировки за работа при тежки зимни условия, а над 70 екипа на дружеството са постоянно в готовност да реагират при необходимост.

В ЕР Юг функционира и Кризисен щаб с обучени ръководители и специалисти, както и координационни щабове по регионалните ни технически звена.

Бурята в Бургаско

Сериозен тест за работа в кризисни условия бяха авариите, причинени от силна буря в региона на Бургас на 17 септември 2022 г. В резултат отпадна подстанция „Хоризонт“ на ECO, а 13 стълба от мрежа 110 kV бяха счупени. Редица населени места в региона бяха без ел. захранване. Над 30 екипа на ЕР Юг отстраняваха повреди по мрежата на дружеството. Специалистите в Диспечерския център успяха да подадат захранване към засегнатите клиенти от други подстанции по временни схеми. Бяха предприети мерки за преразпределение на товари с оглед възможно завишение на потреблението, за да се предотврати ново цялостно отпадане на захранването. ЕР Юг оказа пълно съдействие на ECO за възстановяване на мрежа 110 kV, което приключи до края на октомври 2022 г. и бяха възстановени нормалните схеми на захранване.

Дигитализация за по-бърза реакция

Благодарение на дистанционното управление на критични части от инфраструктурата, нашите екипи успяват да реагират бързо при кризисна ситуация. Например при засечена аварийна ситуация софтуерът веднага известява дежурните и те от разстояние превключват резервна схема на захранване, така че да се сведе до минимум евентуално неудобство за клиентите.

Още един модернизиран **технически център** в Пловдив

В във втория по големина град в България – Пловдив, разполагаме с две технически звена за поддръжка и развитие на мрежата – Клиентски енергиен център (КЕЦ) Пловдив Юг и КЕЦ Пловдив Север. През октомври 2022 г. КЕЦ Пловдив Юг се премести в нова, по-функционална и комфортна сграда в градската Южна индустриална зона. Сградата представлява изцяло модернизирана постройка, която преди това се използваше за склад. След цялостното обновяване сградата отговаря изцяло на нуждите на техническия и обслужващ състав.

Особено ценно преимущество на новия адрес за КЕЦ Пловдив Юг е, че разполага с голям закрит и открит склад с обща площ 400 m^2 за материали и авариен резерв.

По време на преустройството заложихме съвременни решения по отношение на енергийна ефективност, топлосъхранение и икономия на енергия, като по този начин сградата отговаря на всички нормативни и екологични изисквания.

Инвестицията е на стойност 2,2 млн. лв. и е част от общия пакет инвестиции на EVN България за енергийното развитие на Пловдив. Само година по-рано, през есента на 2021 г., КЕЦ Пловдив Север се нанесе в изцяло новопостроена модерна сграда.

Първи в модернизиране на **топлоснабдяването в България**

И през 2022 г. компанията ни продължава да затвърждава позициите си на модерен инвеститор и в областта на централното топлоснабдяване. В Пловдив EVN Топлофикация реализира мащабен проект за изграждане на общо 5 нови водогрейни котела: 2 на територията на Отоплителна централа Юг (ОЦ Юг) и 3 в ТЕЦ Север. Обща мощност на новите котли, произведени по технология на Bosch, достига 100 MW, а инвестицията възлиза на 23 млн. лв.

EVN Топлофикация е първото топлофикационно дружество в страната с изцяло новоизградени и модерни производствени мощности.

Това потвърждава ангажимента на EVN България към екологично чистото енергопроизводство и по-доброто качество на въздуха в Пловдив.

Основната роля на съоръженията е за покриване на върхови товари и гъвкава работа с кратки процедури на включване и изключване. Основното гориво за котлите е природен газ, а резервното гориво е промишлен газьол за разлика от старите съоръжения, които работиха с резервно гориво мазут. Това е още един фактор за сигурността на доставките и по-добрата околна среда.

Данни за новите водогрейни котли:

- Всеки от тях е с 20 MW мощност, или общо 100 MW.
- Котлите са за производство на топлина енергия.
- Предимства на новите съоръжения: висока ефективност при производство на топлинна енергия; по-малки разходи за експлоатация и поддръжка; по-добра ефективност на производствените капацитети (през лятото котлите ще покриват намаления товар само за битова гореща вода).
- Всеки котел се управлява самостоятелно, като общо са обединени в автоматична система за управление. Управлението на отоплителните централи е автоматично чрез връзка с контролната система на ТЕЦ Север, откъдето в зависимост от товара на мрежата и при необходимост всички съоръжения се включват и управляват.
- На котлите са инсталирани ново поколение нискоемисионни горелки, които се монтират за първи път в България.
- Модерни технологии за по-чист въздух: технологията осигурява изключително ниски нива на вредни емисии, щадящи околната среда – NOx под 80 mg/m^3.

През 2022 г. EVN Топлофикация изгради над 2,6 km нова топлопреносна мрежа и 15 нови абонатни станции.

EVN Топлофикация участва в открита фотоизложба „За по-чист град“. Акцентът бе приносът на централното топлоснабдяване за намаляване на емисиите CO_2 и финитe прахови частици в гр. Пловдив.

Клиентите: в основата на нашия бизнес

Лидер в **обслужването**

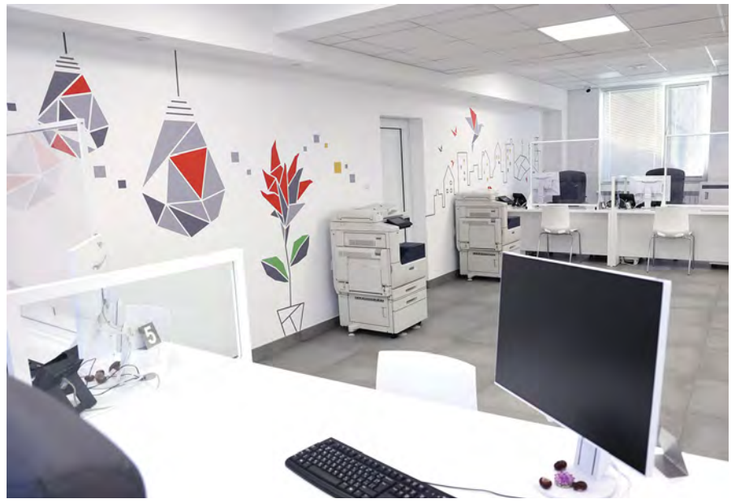
В EVN България обслужваме 1,5 млн. клиенти на електрическа енергия в Югоизточна България, а 31 000 домакинства в Пловдив ползват чиста топлина от EVN Топлофикация.

В компанията функционира модерен денонощен център за връзка с клиенти, който предлага професионално обслужване по всеобхватен набор от канали: телефон, имейл, поща, факс или с личен контакт в 30 офиса на лицензионната територия на дружеството в Югоизточна България. От създаването си през 2007 г. центърът за клиентско обслужване се утвърди като надежден източник на информация за клиентите по всички въпроси, свързани с електрическа и топлинна енергия. Телефонният център е оборудван със съвременна техника и модерни софтуери, които позволяват да се предоставя бърза и точна информация на всеки клиент. През 2022 г. бяхме полезни на 450 000 клиенти по телефон и имейл.

През ноември 2022 г. EVN България откри изцяло обновен офис за клиентско обслужване в гр. Пазарджик. Той се намира на същия адрес, както и досега – бул. „Гурко“ 4. В модерния офис се предлага пълният набор от услуги и консултации, свързани с поддръжка на мрежата и доставка на електроенергия. Той е разположен в ново, голямо и просторно помещение с площ от 164 m^2, което е два пъти повече спрямо площта на досегашното помещение. По-голям е и броят на обслужващите места – те вече са осем, спрямо шест преди това. Общата инвестиция е за 190 000 лв.

Откриването на поредния нов EVN Офис продължава политиката на компанията за непрекъснато развитие и подобряване на клиентското обслужване.

През април 2022 г. бе инсталирана първата в EVN България система за електронно управление на клиентския поток. Дигиталното решение е в помощ както на увеличаващия се брой посетители, така и на сътрудниците ни.

Свободен пазар на електроенергия

В България през 2022 г. все още паралелно функционират регулиран и свободен пазар на електроенергия. Докато домакинствата имат възможността да закупуват електроенергия както на регулиран, така и на свободен пазар, то бизнесът е задължен да закупува енергия на свободния пазар.

Изминалата година беше изключително предизвикателна и маркирана от безпрецедентно увеличение на цените на всички енергоносители както в национален, така и в глобален мащаб.

Допълнително търговците на електрическа енергия бяха изправени пред ответните извънредни мерки на държавата за справяне с високите цени. Важен фактор за преодоляване на предизвикателствата беше комуникацията към нашите клиенти. Съумяхме да останем верни на нашите ценности и да поддържаме активна, открита и обективна комуникация с тях чрез нашата развита мрежа от експертни консултанти.

EVN България на свободен пазар
На свободния пазар в България EVN групата е представена с две компании. EVN Електроснабдяване (EVN EC) е дружеството с фокус върху малките бизнес клиенти и компанията, която изпълнява ролята на доставчик от последна инстанция (ДПИ). EVN Трейдинг обслужва бизнес клиентите с голямо потребление.

EVN EC
В отговор на нарастващата динамика на свободния пазар, през 2022 г. EVN EC утвърди онлайн функционалността за сключване на индивидуален договор за доставка на електрическа енергия през www.evn.bg. В допълнение през изминалата година компанията стартира дигитализирана заявка за сключване на договор и с ДПИ в случаите, когато се изисква такъв. И двете услуги са в пълно съответствие със съвременните изисквания за защита на личните данни.

Продължаваме да инвестираме в ноу-хау, така че да посрещнем подготвени всички предизвикателства, които динамичният свободен пазар на електроенергия предстои да донесе. Паралелно с това EVN EC продължава да изпълнява всички свои други лицензионни дейности и задължения по обслужване на над 1,5 милиона домакинства на регулиран пазар в Югоизточна България.

EVN Трейдинг
EVN Трейдинг притежава лицензии и търгува активно с електрическа енергия не само в България, но също и в Гърция, Северна Македония, Румъния, Сърбия, Унгария.

През 2022 г. EVN Трейдинг бе домакин на представители от Българската независима електроенергийна борса, които посетиха компанията, за да разгледат от първо лице нашата история на успеха с роботизираната търговия на борсата (научете повече на стр. 26).

Галопиращите цени на международния пазар, белязали 2022 г., спорадично предоставяха възможност на реализиране на успешни краткосрочни сделки на пазара на едро. В същото време ни заставиха да се фокусираме върху подобряване на вътрешнокорпоративните процеси. В центъра поставихме управлението на риска, за да продължим да бъдем сигурният партньор на нашите клиенти и доставчици.

Трудните решения, които се наложи да вземем, ни помогнаха да преминем успешно през предизвикателствата на външната среда. Благодарение на натрупания опит и изградената доверие у нашите клиенти, успяхме да запазим позицията си на водещ доставчик на енергия в страната.

EVN Трейдинг обръща специално внимание на зелената енергия, поради което има добре развито портфолио от ВЕИ производители. Високите цени предизвикаха турбуленции и в този сегмент на пазара. Тук отново доверието, стратегическата ориентация и откритият диалог бяха ключът към запазване на добрите взаимоотношения с ВЕИ производителите. Това ни радва, защото определено вярваме в „зеленото“ бъдеще на сектора.

В услуга на **бизнеса**

За да вървим успоредно с растежа на нашите бизнес клиенти и за да отговорим на очакванията им, през април 2022 г. открихме втори център за обслужване на юридически лица. Той се намира в Бургас и е изграден въз основа на опита от първия EVN Бизнес център, който заработи в Пловдив година по-рано.

С цел по-ефективно планиране обслужването в EVN Бизнес център се извършва само след предварително заявяване от страна на клиентите на дата и час за среща, като за улеснение могат да ползват онлайн формуляр на нашия сайт www.evn.bg.

Целта на промяната е юридическите лица да планират своето посещение в удобно за тях време предвид специфичните бизнес услуги, които ползват. Това позволява на компанията ни да облекчи обслужването на битовите клиенти в другите EVN Офиси.

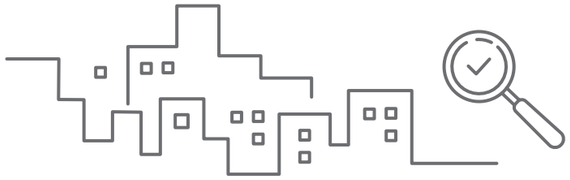
Всеки ден е ден за енергийна ефективност

По повод Световния ден на потребителя – 15 март, през 2022 г. EVN България реализира кампания под надслов „Винаги с грижа и любов“, като компанията подготви малък жест на внимание към клиентите си. Всички, посетили офис на EVN на 15 март, бяха посрещнати със специален подарък – картичка със семена на босилек, които всеки може да посади вкъщи или в градината си и да се наслади на ароматен чай или вкусна подправка за прекрасен ден.

В допълнение на пролетния подарък потребителите получиха и кратък съвет за енергийна ефективност. Така по нестандартен и запомнящ се начин EVN България напомни, че малките стъпки за пестене на енергия чрез използване на природните ресурси могат да имат реален ефект, когато се прилагат редовно.

Обследване на сгради. Детайлна проверка за ефективно планиране

Продуктовият портфейл на EVN България за повишаване на енергийната ефективност включва и услугата Обследване за енергийна ефективност и сертифициране на сгради. Дружеството предлага услугата в отговор на актуалните потребности на своите клиенти и с цел утвърждаване на нов тип мислене за разумно използване на енергийните ресурси.

Недоброто техническо състояние на съществуващия сграден фонд в България е една от основните предпоставки за неефективно потребление.

Качеството на предлаганата от EVN България услуга се основава на специално обучените експерти и модерната измервателна апаратура, с които дружеството разполага. EVN България е вписана в публичния регистър на Агенцията за устойчиво енергийно развитие на лицата, извършващи сертифициране на сгради и притежава удостоверение за право да извършва обследване за енергийна ефективност и сертифициране на сгради. Експертите на дружеството разполагат с необходимата квалификация за извършване на обследване за енергийна ефективност и сертифициране на сгради, придобити по реда и изискванията на Закона за енергийната ефективност.

Въз основа на дейностите по обследване и сертифициране могат да се вземат конкретни мерки за енергийна ефективност като:

- намаляване на енергийните разходи и възможност за по-ефективно управление на бюджета;
- повишаване на комфорта в сградите;
- намаляване на количеството вредни емисии CO_2.

Подробна информация за услугата е поместена в сектор „Бизнес" на www.evn.bg.

Доверено партньорство

През 2022 г. отново спечелихме доверието на AIKO. Международната верига за търговия с мебели имаше необходимост да обследва и сертифицира двата си магазина в Бургас и Стара Загора и избра EVN България да извърши дейността. Наши експерти посетиха обектите, извършиха прецизния оглед и издадоха сертификати за енергийна ефективност. Три години по-рано, през 2019 г., компанията обследва и сертифицира двата магазина на AIKO в София.

През 2022 г. специално за клиентите на EVN Топлофикация подготвихме брошура с актуални съвети за енергийна ефективност в дома и конкретните ползи от услугите на компанията в тази насока.

Термография на сгради. Верен съюзник за **енергийна ефективност**

Термографията на сгради е услуга, която представлява прецизно и цялостно енергийно изследване на жилище, цяла сграда, на един или няколко жилищни входа. Термографското заснемане е възможно само вечерно време през зимните месеци от ноември до март. Услугата се извършва от специалисти на EVN България чрез използване на специализирана техника – термографска камера, в присъствието на клиента. С помощта на камерата невидимите за човешкото око топлинни потоци се улавят и преобразуват в инфрачервени снимки – т. нар. термограми. По този начин термографията прави възможно да се видят загубите на топлинна енергия, да се установят точно местата и причините за тях.

Ефективността на услугата се измерва с директните ползи, които тя носи за клиентите. Благодарение на нея те могат да получат достоверна информация за:

- енергийното състояние на външните ограждащи елементи;
- качеството на съществуващата изолация;
- местата на топлинните мостове с висока загуба на енергия;
- дефектни връзки по конструкцията до тавана, стените или дограмата;
- неуплътнени зони с голяма степен на инфилтрация;
- местата с повишен риск от мухъл и влага.

Термографска диагностика на технически съоръжения

За бизнеса EVN България предлага инфрачервена термография за изследване на техническото състояние на обекти и оборудване от технологичната инфраструктура в различни сфери на индустрията и услугите. С термографската диагностика се предоставя надеждна информация за експлоатационното състояние на оборудването и технологичните процеси, откриват се навреме отклонения от нормалните режими на работа, локализират се повреди по съоръженията и технологичните линии.

В подкрепа на бизнеса EVN България предлага термографска диагностика на следните групи съоръжения:

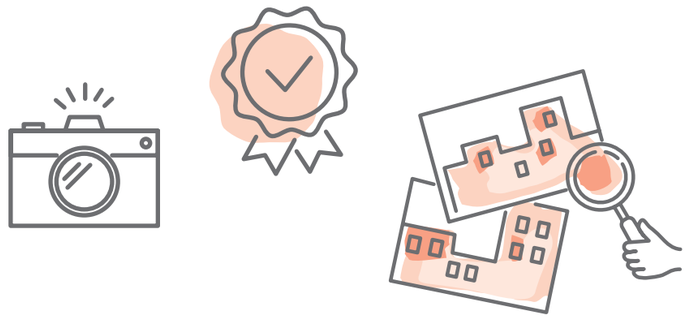
- подземни топлопроводи;
- силози или резервоари;
- открити басейни;
- промишлени хладилни камери.

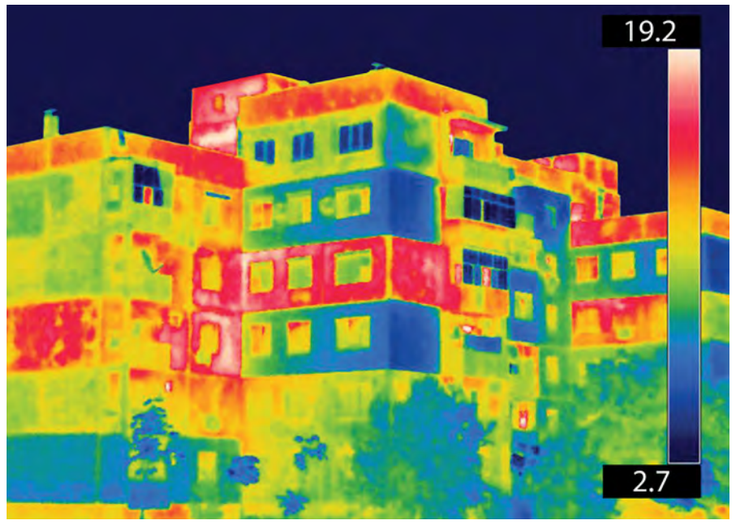
Защо термография от EVN?

1. Експертите на компанията са с доказан опит и притежават европейски сертификат по термография.
2. EVN България разполага с модерна инфрачервена камера, марка Flir – лидер на пазара при термовизионните камери.
3. Дружеството предлага оптимално изследване и консултиране, съобразено с потребностите на клиента.

Сертификати за термография

За целите на качествено извършване на термографски услуги сътрудниците от EVN България притежават международни сертификати по термография и използване на термографска камера. Сертификатите са връчени след обучение от експерти от международно признатия център за сертификация ITC в Швеция.

Реконструкция на инсталации за отопление и топла вода: положителни резултати

В стремежа си да предлагаме на клиентите си модерни решения с доказан ефект още през 2018 г. EVN Топлофикация включи нова практична услуга в портфолиото за своите клиенти в Пловдив – преустройство на стара вертикална сградна инсталация в нова от хоризонтален тип.

Нова вътрешна отоплителна инсталация – от вертикален в хоризонтален тип

При вертикална ВОИ всяко отоплително тяло (радиатор) в сградата се захранва от вертикални щрангове, които минават през всички етажи и стаи, разположени една под друга.

При хоризонтална ВОИ вертикалните щрангове преминават през обща част на всички етажи на сградата. Към тях са включени разклоненията към всеки апартамент. В апартамента тръбите влизат в колектор, който захранва отделните радиатори в имота.

През 2015 г. EVN Топлофикация реализира първи проект в сграда в Пловдив, в която беше извършена такава реконструкция. До 2022 г. вече имаме 4 сгради, които извършиха тази мярка и отчитат положителни резултати.

В тези сгради се отчита намален средно с 85 % разход за енергия от сградна инсталация. Изключително предимство е, че клиентите вече могат по всяко време да контролират и отчитат консумацията си – някои могат да я намалят, а други да я увеличат в зависимост от нуждите си. Ползвателите вече се чувстват сигурни, че заплащат точно това, което са консумирали.

Ползи от реконструкцията

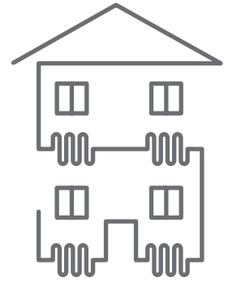
- индивидуално отчитане на консумацията чрез един уред (индивидуален топломер), който се монтира до входа на жилището;
- дистанционен отчет на измервателните уреди;
- отпадат индивидуалните разпределителните устройства (ИРУ) от всеки радиатор;
- елиминира се възможността за кражби на топлинна енергия;
- без изравнителни сметки;
- без влизане в имота за отчитане;
- минимизират се разходите за сградна инсталация дори и на апартаментите, които не желаят да ползват услугата;
- нова и надеждна отоплителната инсталация в сградата с по-дълъг живот.

Нова инсталация за битова гореща вода (БГВ)

При тези дейности се подменя остарялата и амортизирана водопроводна инсталация за битова гореща вода (БГВ) в сградата. До 2022 г. са налице 4 сгради в Пловдив, които извършиха такава реконструкция на БГВ инсталацията.

Така клиентите получават дълготрайно и цялостно решение на:

- евентуални течовете от спукани тръби и/или кранове;
- затлачване и запушване на инсталацията;
- проблеми, свързани с качеството на топлата и студената вода в сградата;
- повишено качество на доставяната топла и питейна вода;
- без нужда от дълго източване на топлата вода;
- дълъг живот на новата инсталация;
- до 30 % намаление на цена на кубик топла вода;
- елиминиране на течовете от спукани тръби и кранове, затлачване и запушване на инсталацията.

Грижа за **вътрешните отоплителни инсталации**

Ремонтните услуги след границата на собственост заемат основно място в портфолиото на EVN Топлофикация в Пловдив. Извършването на качествени ремонтни услуги по вътрешните отоплителните инсталации (ВОИ) на сградите и инсталациите за битова гореща вода (БГВ) в дадена сграда е важна предпоставка за удължаване живота на съоръженията, както и за пълноценното използване на предимствата на централното топлоснабдяване: 24-часов комфорт и уют.

Обслужването „от една ръка“ – доставка на топлинна енергия и техническо поддържане, се утвърждава като успешна практика, приемана изключително позитивно от клиентите.

Възможността за профилактични дейности по инсталациите се отразява в намаляване на броя на извършените аварийни услуги:

- аварийни ремонти на отоплителна инсталация;
- ремонтни услуги по сградни отоплителни инсталации;
- ремонтни услуги по отоплителни тела и арматура.

EVN Топлофикация предлага на клиентите и административни услуги, свързани с узаконяване на топломери и водомери или с тяхната метрологична проверка.

Пълният списък с извършваните от EVN Топлофикация услуги е наличен на интернет сайта www.evn.bg.

Разумният ремонт – през лятото
Най-разумният период за ремонти по вътрешната отоплителна инсталация е лятото, тъй като повечето интервенции налагат спиране и източване на цялата система в дадена жилищна сграда. Когато това се прави извън отоплителния сезон, клиентите си осигуряват ефективно и безаварийно отопление през зимата.

EVN Топлофикация ежегодно напомня на своите клиенти предимствата на ремонтите през лятото, а през 2022 г. предприе и допълнителен стимул – 10 % отстъпка при заявяване на ремонтна услуга през месеците юли и август.

В унисон с общата стратегия за дигитализация на услуги, EVN Топлофикация предложи на клиентите си възможност за заявяване на ремонтните услуги чрез онлайн платформа. Към традиционните комуникационни канали към клиентите като писма и плакати по входовете на топлофицираните жилища дружеството добави QR код, водещ към информация на корпоративния сайт, както и социалните мрежи Фейсбук и Инстаграм.

Интелигентно **охлаждане**

Благодарение на EVN Топлофикация Пловдив е първият български град, в който заработи иновативен метод на охлаждане през лятото чрез системата на централното топлоснабдяване.

Интелигентното охлаждане се осъществява чрез специално проектирана за съответния обект индивидуална инсталация, ключова роля в която имат два елемента: абсорбционна машина и водоохлаждаща кула. Посредством тези съоръжения доставяната топлинна енергия по топлоснабдителната мрежата на EVN Топлофикация се преобразува в енергия за охлаждане, която предимно се използва през лятото.

Първият проект за интелигентно охлаждане беше реализиран през лятото на 2013 г. в една от най-модерните административни сгради в Пловдив – районно кметство „Тракия“. Нейният пример последваха хотел „Рамада Пловдив Тримонциум“, новата градска спортна зала „Колодрума“, хотелски комплекс „Холидей Ин“. Двете новопостроени сгради на диспечерския център на EVN и на КЕЦ Пловдив Север също се възползват от предимствата на централното охлаждане.

Ефективност
Интелигентното охлаждане е в унисон със световните тенденции за повишаване на качеството и развитието на централното снабдяване. По този начин се прави стъпка към ефективно оползотворяване на първичните енергоресурси.

Факти и числа

- Проектът за охлаждане чрез централното топлоснабдяване е приложим в сгради с изградени вътрешни климатични инсталации. Най-подходящи са административни и бизнес сгради, търговски центрове, молове, хотели, болници и др.
- В различни случаи е възможно вътрешната сградна инсталация, която се използва през зимата за централно отопление, да се използва през лятото за централно охлаждане.
- Важен положителен ефект е и намаляването на вредните емисии. Въпреки противоепидемичните мерки, наложени върху туристическия сектор и ограниченията в дейността им, петте обекта, използващи иновативния метод на охлаждане на EVN Топлофикация в Пловдив, през 2022 г. спестиха 656 тона вредни емисии въглероден диоксид в градския въздух.

В диалог с клиента

През 2022 г. EVN Топлофикация продължи своята активна информационна кампания към своите над 31 000 клиенти. Дружеството изпраща регулярно информационни писма в пликовете с фактурите и по имейл, като в 10 от 12-те месеца през годината клиентите получиха полезна за тях актуална информация и съвети.

Компанията не пропусна да комуникира с клиентите си редица важни теми:

- избор на уреди с дистанционен отчет на топлинната енергия: законови изисквания и предимства за клиентите, без необходимост от самоотчет или посещение от отчетник;
- информация относно извършване на отчет на топлинната енергия и случаите, в които е необходим самоотчет, както и контакти на търговци за дялово разпределение;
- ползи за клиентите при преустройство на вертикална отоплителна инсталация – в нова, от хоризонтален тип;
- своевременно планиране на ремонти на отоплителните инсталации през лятото;
- подготовка за отоплителен сезон, ВОИ услуги и други практични предложения.

През април 2022 г. за първи път компанията обяви началото на друга своя инициатива в полза на клиента – Клиентски съвет към EVN Топлофикация. За 2022 г. се проведоха две срещи на Клиентския съвет, на които участниците имаха възможност да дискутират с представители на компанията актуални и важни за тях теми, свързани с централното топлоснабдяване в Пловдив. Те представиха своите виждания за нагласите относно преустройство на ВОИ и как живущите в сгради етажна собственост могат да се запознаят по ефективен начин с ползите от реконструкцията.

Участниците в Клиентския съвет представиха и свои идеи относно навременна информация и контакт с клиенти с пасивно потребление, относно нагласи за плащане на равни месечни вноски и др. Неговите членове имат възможност да дават предложения и препоръки, свързани с услугите, предоставяни от дружеството.

Преди началото на отоплителния сезон EVN Топлофикация традиционно провежда информационни срещи с упълномощени лица от топлофицирани сгради, за да се дискутират актуалните тенденции и конкретни казуси.

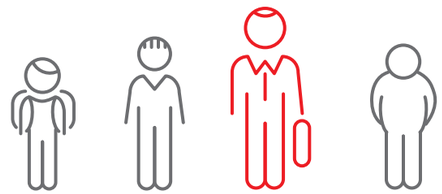
Форматът Клиентски съвет има дългогодишна традиции. След прекъсване поради пандемията от коронавирус Клиентският съвет на EVN Електроснабдяване проведе две срещи през 2022 г. Участниците разгледаха актуални теми като енергийното консултиране във връзка с националната програма за енергийна ефективност и ролята на дружеството като краен снабдител.

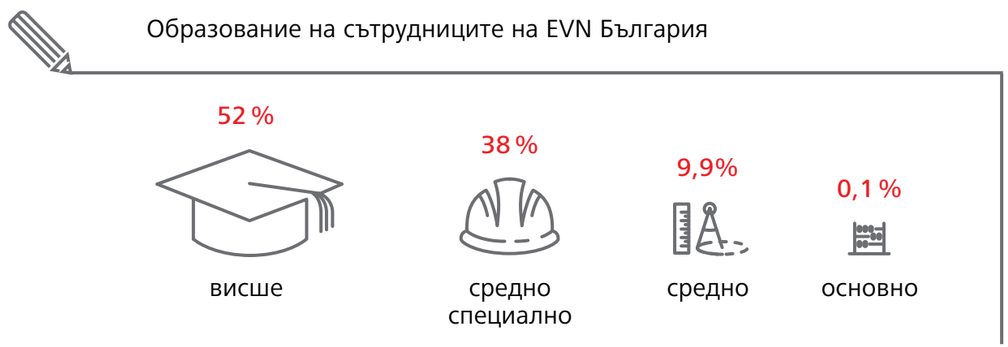
Хората – най-ценната инвестиция

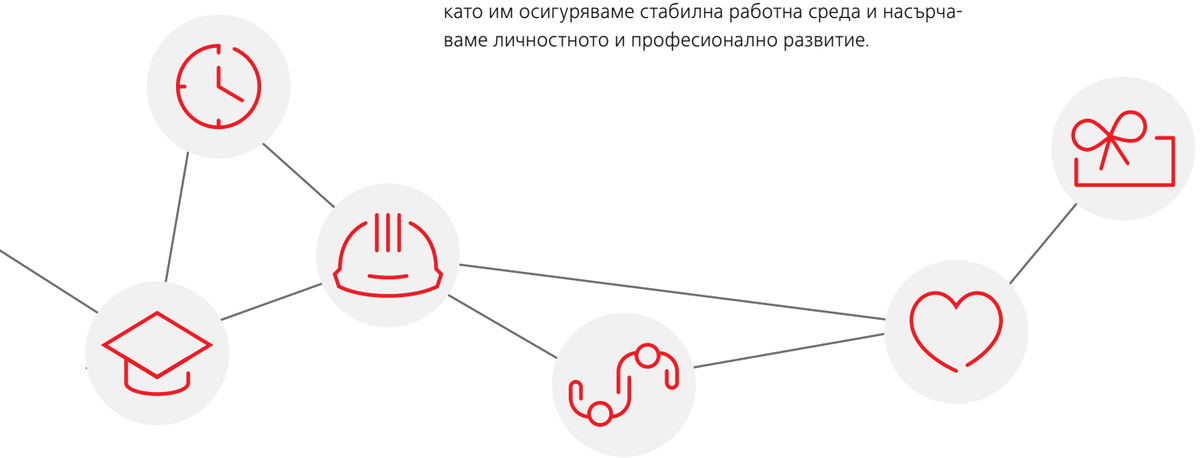

EVN България като **работодател**

За нас в EVN България е важно всеки сътрудник да се чувства мотивиран, ценен, вдъхновен и зареден. Стараем се да създаваме условия за по-добър живот на колегите, като им осигуряваме стабилна работна среда и насърчаваме личностното и професионално развитие.

Фирмена култура

В работата си се водим от шест основни принципа на поведение, които сътрудниците сами формулираха.

Презаредени и **отличени**

Шестте основни принципа на поведение в EVN България бяха изведени от самите сътрудници в рамките на мащабен вътрешнокорпоративен проект за фирмената ни култура, който кръстихме EVN Презареждане. Проектът стартира в началото на 2019 г. и претърпя леко забавяне поради неочакваните предизвикателства на пандемичната обстановка с коронавирус. Въпреки това приключихме успешно в края на 2021 г.

В серия от работилници с всички 2300 сътрудници на компанията заедно открихме и утвърдихме нашите шест основни принципа на работа, които ни обединяват и ни открояват в света на бизнеса: ангажираност, сътрудничество, професионализъм, коректност, отговорност и уважение.

За по-добро разбиране и прилагане на принципите проектният екип организира игра с предизвикателства за сътрудниците, в която те имаха възможност да печелят по 1 чип за всеки от принципите. В играта се включиха над 80 % от сътрудниците, а събраните 3500 чипа бяха дарени в подкрепа на Клиника по изгаряния към УМБАЛ „Св. Георги“ в Пловдив.

Ръководството на EVN остойности чиповете, като събраната сума надхвърли 7000 лв. и с нея беше закупена необходима специализирана техника за медицинския персонал. Дарението осъществихме през март 2022 г.

По-късно същата година проектът ни EVN Презареждане беше високо оценен в престижния конкурс Employer Branding Awards 2022, който се организират от b2b Media. Той се класира на трето място в категория HR Strategy of the Year – за успешни проекти в областта на човешките ресурси в условията на пандемия.

Медицинското оборудване, набавено благодарение на проекта EVN Презареждане, дарихме на Клиниката по пластично-възстановителна и естетична хирургия към УМБАЛ „Свети Георги“ Пловдив през март 2022 г.

Награда
Годишните награди на b2b Media отличават най-добрите работодатели и екипи за постижения в областта на изграждането и утвърждаването имиджа и популярността на работодателския бранд. Нашата кандидатура с EVN Презареждане се състезаваше в условията на огромна конкуренция – над 100 заявки се надпреварваха в тазгодишното издание на конкурса.

EVN Презареждане онлайн

Пандемията през 2020 г. временно замрази работилниците, но не и проекта. Благодарение на гъвкавите възможности на нашата вътрешна интранет среда успяхме да заменим личните срещи с интерактивни онлайн активности – страници с обмен на опит и изказване на благодарности, игри и анкети. Отново чрез онлайн анкета сътрудниците сами избраха каузата, за която да бъдат дарени чиповете от играта EVN Презареждане.

Вътрешна кампания
Проектът EVN Презареждане официално приключи, но неговите резултати и изведените шест принципа на поведение продължават да живеят в нашата компания. Те ни водят, за да преодоляваме предизвикателствата по-лесно и да се радваме заедно на успехите си.

Принципите присъстват и в нашето офис пространство – под формата на кадри с наши сътрудници от специфични техни работни ежедневия като електротехник, топлотехник, експерт по клиентско обслужване, компютърен специалист, еколог и др.

Уважение
Collaboration
EVN Reloaded
EVN Презареждане Professionalism
Отговорност
Професионализъм
Коректност
Responsibility
Respect
Ангажираност
Correctness
Engagement
Сътрудничество

EVN Академия – колкото повече знаеш, толкова по-голяма е енергията за знания

Специализираното звено в EVN България, което координира всички вътрешни и външни квалификационни мероприятия на дружеството, се нарича EVN Академия. Приоритет в работата на EVN Академия е целенасоченото и дългосрочно развитие на сътрудниците, като целта е повишаване на техните умения и знания.

Компанията ни се гордее с екип от колеги, които самоинициативно са поели ролята на вътрешни обучители, а дигитализацията даде възможност те да развият нови треньорски и технически умения. Разбира се, обученията за управление на хора, създаване на позитивна атмосфера, управление на времето, обслужване на клиенти, икономика за неикономисти, техника за неинженери, либерализиран пазар и др. запазват позициите си и са акцент в учебната програма на EVN Академия.

Основната цел на семинарите е да се развият ръководни и специализирани компетенции. Академията предлага на сътрудниците и вътрешна корпоративна библиотека с професионална литература. Въз основа на създаден регистър от заглавия сътрудниците на EVN България могат да заявяват и използват тези издания, които представляват интерес за тях и подпомагат професионалната им експертиза и развитие.

През август 2022 г. проведохме традиционния за EVN Академия форум на вътрешните треньори в EVN България. По време на двудневните занимания треньорите размениха идеи и опит, за да надградят знанията и уменията си в ролята им на обучители. Основните акценти по време на заниманията тази година бяха изграждане на личния бранд на база индивидуалните силни страни на всеки, тяхната роля и принос в развитието на сътрудниците, треньорите като инфлуенсъри на знания, задаващи тона по конкретните теми в организацията.

Форумът на EVN Треньорите през 2022 г. включи екипно мероприятие на тема маркетинг.

Инвестираме в нашите сътрудници

На своите сътрудници EVN България предоставя възможност да се включат в магистърска програма Енергиен бизнес към Университета за национално и световно стопанство. Компанията поема всички разноски за семестриални такси, предоставя информация и подкрепа за участниците при подготовка на магистърските тези на теми, свързани с дейността на EVN България и предоставя платен отпуск за обучение на участниците за периода на обучението.

През лятото на 2022 г. се дипломира първият випуск, в който участваха 12 сътрудници и продължи 3 семестъра, а през есента нови 15 колеги стартираха занятия.

Дуално обучение – практиката има значение

Липсата на профилирани технически кадри прави дуалното обучение все по-популярно в страната. EVN България е пионер в това отношение. Тръгвайки от далечната 2016 г., днес ние имаме най-мащабната програма за дуално обучение в страната, като си партнираме с 11 професионални гимназии с насоченост по електротехника в 11 града в Югоизточна България. Общо над 360 „EVN ученици“ от 8-ми до 12-ти клас са преминали през дуално обучение, като 50 % от завършилите пълния курс на обучение са на постоянна работа в компанията. Само през 2022 г. EVN посрещна 113 практиканти от 11-ти и 12-ти клас, а през 2023 г. очакваме да се дипломира първият голям випуск от 63 ученици.

Дългосрочните ни и последователни инвестиции в дуално обучение са ярък пример за успешна обществено-полезна дейност. Те носят полза на всички страни: децата получават практически знания и умения, кариерна ориентация и повишени възможности за професионална реализация, а училища оживяват. Фирмата ни приветства новопостъпили сътрудници с отлична квалификация, разбиране и отношение към професията и хоризонт за развитие.

В по-широк план насърчаваме местните общества, градим перспективи в родните места, намаляваме безработицата сред младежите, подготвяме професионалисти, чиято професия е в силен дефицит на пазара на труда и по този начин подпомагаме националната икономика.

На 20 септември 2022 г. представихме нашата програма за дуално обучение на специализирано събитие, организирано от ADVANTAGE AUSTRIA – външно-търговската организация на Стопанска камара Австрия. Домакин на събитието беше Филип Купфер, търговски съветник при Австрийско посолство. Специален гост беше служебният икономически министър Никола Стоянов.

През 2022 г. EVN България откри още една учебна стена „По пътя на електрическия ток“ и още една EVN Класна стая в Професионалната гимназия по електротехника и технологии „Г. С. Раковски“ – гр. Стара Загора. Оборудването в класната стая е дарение от компанията и включва всичко необходимо за учебния процес – мебели, техника, обучителни табла на стените и др.

Така броят на EVN Класните стаи става общо пет – в професионалните гимназии в Пловдив, Бургас, Ямбол, Кърджали и сега в Стара Загора.

Програмата за дуално обучение с EVN България получи златно отличие от годишните награди Career show Awards 2022 в категорията „Стратегия за привличане на таланти“.

Сътрудничество с **университети**

През 2022 г. EVN България продължи последователната си политика на сътрудничество с висши учебни заведения с цел повишаване на практическите познания на студентите и обмяна на опит. Традиционно добри взаимоотношения дружеството поддържа с четири български университета:

- Бургаски свободен университет;
- Технически университет – София;
- Технически университет – София, Филиал Пловдив;
- Университет по хранителни технологии – Пловдив.

В продължение на добрите ни практики от 2022 г. дадохме нов ход на менторството по дипломни работи в EVN България. За дружеството това е една успешна практика, чрез която привличаме и задържаме студенти в електроспециалности.

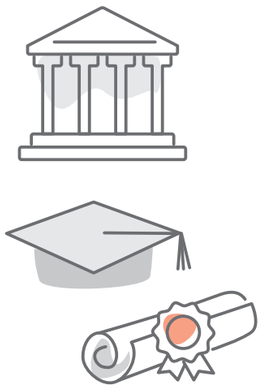
Менторството по дипломни работи представлява експертна и методическа подкрепа от страна на бизнеса при дефиниране и изготвяне на дипломни задания от студентите. Вместо общото дефиниране на теми за студентите в технически университети, дружеството ни предлага теми за дипломни задания на наши колеги или стажанти, които учат в Технически университет – София, Филиал Пловдив.

Радваме се да споделим, че само за последните няколко години над 10 наши сътрудници, основната част от които стартирали кариерния си път като стажанти, защитиха своите дипломни работи, свързани с EVN България с пълно отличие.

Отново близо до студентите

След повече от 2 години виртуален контакт, отново сме близо до студентите, като през 2022 г. бяхме официален гост на церемонията по дипломиране на бъдещите инженери от Факултета по електроника и автоматика на Технически университет – София, Филиал Пловдив.

Като партньор и спонсор на събитието през тази година наградихме общо 10 отличили се студенти в направление Електротехника и Компютърни системи и технологии. Завършилите с отличие инженери имаха възможност сами да изберат от специален пакет с награди, чрез които да надградят своите знания и умения в желаната област.

Добрият стаж е **предимство**

През лятото на 2022 г. за 17-та поредна година се проведе стажантската програма на EVN България „Младежи с бъдеще“. Тя дава възможност на младежи от технически и икономически специалности от различни висши учебни заведения да работят в дружеството през летните месеци и да придобият опит, който би бил от значителна полза за тяхната бъдеща професионална реализация. Всяка година програмата се радва на силен интерес от страна на студентите. След процедура по избор от над 700 кандидати, общо 51 студенти бяха одобрени и имаха възможност да проведат стаж в дружеството.

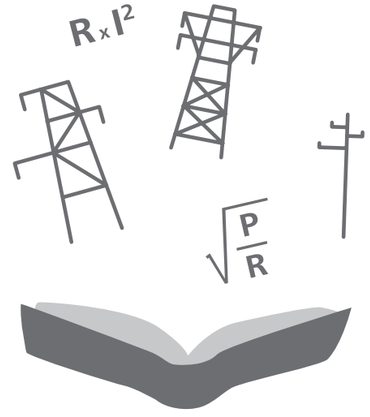
За трите месеца на програмата през юли, август и септември стажантите имаха възможност да се запознаят отблизо с дейността на EVN България като водещо енергийно и инфраструктурно предприятие в българската икономика. Стажантите участваха активно в работата на организационните единици на компанията. Всеки един от тях проведе стажа си под персоналното ръководство и съвети на ментори – експерти от съответната професионална сфера.

Програмата „Младежи с бъдеще“ предлага:

- запознаване с дейността на EVN България и придобиване на ценен опит в областта на енергетиката, технологиите и икономиката;
- непосредствен контакт с едни от най-добрите професионалисти в branша;
- участие в иновативни проекти;
- възможност за прилагане на теоретичните знания в реална работна среда;

Абсолютна синергия

През 2022 г. компанията продължи да развива менторската си програма за стажантите в EVN България. Да помогнеш на младите колеги да усвоят тънкостите и есенцията на работата – това е процес, обогатяващ както новото поколение EVN сътрудници, така и тези, които с годините са натрупали безценен опит и знания в компанията. Първите стъпки на новите сътрудници са най-съществения елемент към изграждането на взаимоотношенията им с компанията, затова се стремим да им покажем, че в тук винаги ще намерят рамо, на което да се опрат.

През 2022 г. EVN България допълни каналите за комуникация на своята стажантска програма със социалните платформи LinkedIn, Facebook, Instagram, YouTube, които са предпочитано посещавани от младите хора.

Търсим още хора, които носят светлина и топлина

Нашата компания е като фина плетка, в която всяка брънка е на мястото си, а в центъра ѝ са фокусирани хората – истински, позитивни, смели. В EVN България сме винаги готови да се впуснем напред, с всички колебания и съмнения, които съпровождат неизвестното. За нас работата е мисия и точно това ни разграничава от всички останали.

В днешно време обаче не е толкова лесно да се намерят съмишленици. Затова и на пазара на труда маркетинговите и рекламни похвати са заели стабилно място при привличането на кандидати.

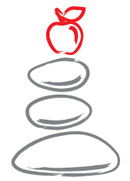

Като един от най-големите работодатели ние от EVN България също следваме тези тенденции в комуникацията си и се стремим да показваме лица от компанията. Така действахме и в новата ни работодателска кампания. Искаме да предадем духа на професионализъм и сътрудничество, но най-вече да покажем, че тук работят хора, които носят светлина и топлина. Да покажем, че тук сме събрани специалисти от различни области, но обединени от общи ценности и принципи на колегиалност и сътрудничество. Видеото и визиите присъстваха в социалните мрежи и на билборд съоръженията през май и юни 2022 г.

Тази кампания е само една от мерките, които предприемаме. Чрез различен тип комуникация и инициативи успяхме да увеличим популярността на дуалното ни обучение и стажантската ни програма, а присъствието ни в социалните мрежи се затвърди, като разкрихме и забавната си страна.

Успехите ни дават увереност, че сме на прав път и затова ще продължим да работим усилено, за да разказваме за нашите положителни страни като работодател – ценностите на компанията, възможностите за професионална реализация и развитие, социалните придобивки, безопасността.

Здраве и баланс @ EVN България

Неделима част от политиката на EVN България за корпоративна и социална отговорност са мерките, които компанията предприема за своите сътрудници – за тяхното здраве, условия на труд, атмосфера на работа и интеграция.

Като логично продължение на последователните стъпки в тази насока от 2015 г. функционира корпоративна програма за здравословен и балансиран начин на живот – Здраве и Баланс @ EVN България.

Програмата едновременно обобщава съществуващи мерки и дава платформа за нови инициативи за оформяне на по-благоприятна работна среда, изграждане на здравословни навици и повишаване на удовлетвореността на сътрудниците.

Епидемията от Covid-19 напълно промени начините на общуване, затова с цел да запазим здравето на сътрудниците ни и през изминалата 2022 г. инициативите в рамките на програмата се провеждаха изцяло онлайн.

Организираните семинари от корпоративната програма Здраве и Баланс бяха посветени на идеята да подкрепят сътрудниците в придобиване на повече знания, умения и увереност, свързани със здравето, като бяха поканени външни лектори, специалисти в своята област. Темите обхващаха здравословно хранене, тренировки и изграждане на здравословни навици.

Безопасността преди всичко

Дружеството обръща специално внимание на безопасността по време на работа при отстраняване на аварии. Поетапно на тренировъчния полигон в Стара Загора се провеждат специализирани обучения за електромонтьори.

В дружеството функционира Център за безопасност на труда и противопожарна безопасност, който координира и контролира дейностите във връзка с обученията на сътрудниците, както и провеждането на редовни и извънредни инструктажи.

Въпреки отпадането на ограничителните мерки, наложени заради Covid-19, в компанията продължава да работи Координационен комитет, който да управлява действията и мерките в дружествата от групата и да изготви план за действие за ограничаване на рисковете, свързани с пандемията във всеки един момент на необходимост.

За нас човешкият живот е приоритет. Осигуряваме безопасни условия на труд и спазваме всички мерки, за да може нашите колеги и семействата им да усещат сигурност, спокойствие и подкрепа. От 2013 г. във всеки клиентски център е въведен брояч, който отброява и показва всеки ден, в който безопасността и професионализмът на работното място са дали своя резултат – работа без злополуки.

EVN България спечели сребърно отличие от престижните награди Career show Awards 2022 в категорията „Стратегия за управление на кризи“ със своя специален план за работа на Диспечерския център във висока епидемиологична обстановка – „Диспечерски център: работа в режим на временна изолация“.

Като част от стратегията на EVN България за работа в ситуация на епидемиологична обстановка, още през 2020 г. създадохме специална изолирана среда за работа на електродиспечерите от Диспечерския център на ЕР Юг. Пространството представлява обособена диспечерска зала в Стара Загора за управление на мрежата, с необходимите битови условия за живеене без достъп на външни лица. Шестима сътрудници работиха през есента на 2021 г. 10 дни в пълна изолация. Те поеха отговорността не само да работят в специфична среда, но и да са временно отделени от своите близки и роднини, с които поддържаха само виртуален контакт.

За достъп на външни лица на територията на EVN Топлофикация в Пловдив се изисква инструктаж, който компанията е дигитализирала и предоставя онлайн, на различни езици. Така само с няколко клика посетителите са подготвени за пълноценна и безопасна обиколка на площадката на обектите.

Compliance.
It's good energy

В EVN България функционира Система за управление на съответствията – Compliance management system. Основна част в тази система е Кодексът на поведение на EVN, който описва общата корпоративна култура в Групата. Кодексът на поведение обхваща и доразвива Хартата на EVN България, в която са формулирани визията, мисията и основните ценности на компанията. В допълнение кодексът посочва основните принципи на поведение в EVN България в различни сфери като борба с корупцията, безопасност на труда и отношения с бизнес партньори и клиенти.

Още с въвеждането си през 2014 г. тя зададе етични норми, които вече седем години са в основата на безупречната репутация на компанията ни. В тази връзка EVN България стартира серия от обучения за всички сътрудници, на които се обсъждат актуални казуси и мерки за превенция.

Защита на лични данни

Една от ключовите области в Кодекса на поведение на EVN е темата за защита на личните данни. EVN България спазва стриктно въведения европейски Общ регламент за защита на личните данни и още през 2018 г. предприе редица мерки за изпълнението му, като публикуване на декларации за поверителност на дружествата от групата, актуализиране на договори и формуляри и др.

Дружествата на EVN България са регистрирани като администратори на лични данни по смисъла на Закон за защита на личните данни. В тази връзка в групата функционират длъжностни лица по защита на личните данни. Те координират вътрешно-фирмените процеси, така че те да изпълняват изискванията на закона. Актуална информация по темата се поддържа във вътрешната интранет страница на компанията, а сътрудниците на EVN България преминават регулярни обучения.

Лице по защита на личните данни в EVN: Ангелина Делчева, lichni.danni@evn.bg

Лице по защита на личните данни в Електроразпределение Юг (част от EVN): Иван Манахилов, lichni.danni@elyug.bg

ПЕП всеки ден

Програмата за ефективност и постижения (ПЕП), е международно позната. В EVN България я въведохме по иновативен начин, с което провокирахме интереса и спечелихме подкрепата на всички сътрудници в компанията.

ПЕП е насочен към цялостен модел на поведение: от личностно присъствие пред колегите и клиентите, до начин на работа и сътрудничество в екип; използване на IT решения и умения за управление на стреса.

Въвеждането на програмата и ежегодните дейности по припомняне и затвърждаване на ПЕП стандартите доведе до осигуряване на позитивна атмосфера на работа, повишаване на ангажираността, добра организация и баланс на работното място.

Логото на ПЕП е лютата червена чушка – точно като нея ПЕП е онази пикантна подправка в работното ежедневие, която първоначално ни парва, но впоследствие внася доза организираност, с която работата спорѝ повече.

Успешна **ресертификация** на системите за управление по международни стандарти

В изпълнение на лицензионните си задължения дружествата от групата на EVN България поддържат сертификация по международните стандарти ISO 9001 (за управление на качеството), ISO 14001 (за управление на околната среда) и ISO 45001 (за управление на здравето и безопасността при работа).

През месец ноември 2022 г. в Електроразпределение Юг, EVN Топлофикация, EVN Електроснабдяване и EVN Трейдинг се извърши успешна ресертификация на системите за управление. Международно акредитиран орган за сертификация потвърди след обстойни проверки ефикасното функциониране на системите в дружествата и съответствието им с изискванията на международните стандарти.

Новите сертификати са резултат от усилията ни за поддържане и постоянно развитие на интегрираната система за управление по международни стандарти. Целта е да създадем и насърчим устойчива култура за подобрение на качеството, на условията за здраве и безопасност при работа, както и по-ефективно управление на въздействието върху околната среда.

Устойчиво развитие

Изявление за подкрепа на Глобалния договор от EVN България

„ЕВН България“ ЕАД е член на Глобалния договор на ООН от месец август 2010 г. и съучредител на Българската мрежа на Глобалния договор от месец август 2010 г. Дружеството е част от голямото семейство на EVN AG – водеща австрийска компания с централа в най-голямата австрийска федерална провинция – Долна Австрия.

EVN България е компания със социално отговорно поведение към обществото. Дългосрочното ни съществуване изисква от нас високи постижения, компетентност и надеждност, за да осигурим удовлетвореност на нашите клиенти и партньори. Това ни гарантира устойчив успех и ни мотивира да бъдем водеща компания, като даваме своя принос за утвърждаване на ценности и позитивна фирмена култура.

Дружеството напълно споделя и подкрепя 10-те принципа на Глобалния договор по отношение на правата на човека, трудовите норми, околната среда и антикорупцията. Поели сме ангажимента да направим Глобалния договор и неговите принципи част от нашата стратегия, култура и ежедневни фирмени задължения. EVN България полага необходимите усилия да направи съпричастни и да привлече към инициативата всички свои сътрудници, партньори и доставчици.

Корпоративната социална отговорност на EVN България е насочена към постигане на обществени, икономически и екологични практики, които надхвърлят нормативните изисквания и които се осъществяват в диалог с всички заинтересовани страни. Дружеството реализира политика, насочена към грижа за работещите и ангажираност към проблемите, свързани с екологията и общността, в която компанията развива своята дейност.

Споделяме концепцията за устойчиво управление и се стремим към едновременно съблюдаване на технологични, икономически, екологични и социални аспекти. Приоритет в работата ни е балансът на интересите на всички, които са обвързани с дружеството, прозрачност и готовност за диалог.

В духа на високата отговорност, свързана с нашата работа, ние си поставяме амбициозни стандарти на поведение. Да работим с модерни и високоефективни технологии, отговорно отношение към околната среда, ангажимент към обществото и развитие на човешките ресурси.

Калина Трифонова
Заместник-председател на Съвета на директорите на EVN България

Александър Сипек
Председател на Съвета на директорите на EVN България

10 принципа на Глобалния договор

Права на човека

Принцип 1: Зачитане и подкрепа за опазването правата на човека.

Принцип 2: Гаранция за необвързване с действия, нарушаващи правата на човека.

Трудови норми

Принцип 3: Приемане свободата на сдружаване и ефективно признаване на правото на колективно договаряне.

Принцип 4: Премахване на всякакви форми на насилствен и принудителен труд.

Принцип 5: Ефективно премахване на детския труд.

Принцип 6: Изкореняване на дискриминацията по отношение на правото на труд и на професия.

Околна среда

Принцип 7: Подкрепа за превантивните подходи в опазването на околната среда.

Принцип 8: Подемане на инициативи, стимулиращи поемането на по-голяма отговорност към околната среда.

Принцип 9: Насърчаване развитието и разпространението на технологии, щадящи околната среда.

Антикорупция

Принцип 10: Подкрепа на антикорупционни инициативи и политика на прозрачност.

EVN за България: енергия за добро, умножена по сърцето на всеки един от нас

Програмата за корпоративна и социална отговорност, „EVN за България“, подкрепя както инициативността и доброволчеството на сътрудниците на компанията, така и обществено полезни проекти. В рамките на програмата се събират идеи за акции, оценяват се по предварително обявени критерии и се предоставя ресурс и техническа подкрепа за реализацията на одобрените инициативи.

През изминалата 2022 г. намерихме съмишленик в лицето на WWF България. В продължение на три години ще вдъхнем нов живот на крайречната зона по брега на р. Марица край Стамболийски, като съвместно с WWF България ще събираме и засаждаме жълъди от летен дъб, семена от елша и фиданки от черна топола. Наред с това ще полагаме грижи за отглеждането и поддържането им, за да се прихванат успешно, да израснат и да се превърнат в здрава и красива гора.

EVN за България

През месец ноември 2022 г. доброволците на EVN България съвместно с приятелите ни от WWF реализираха първите доброволчески акции за възстановяване на крайречната гора край гр. Стамболийски. Първа стъпка беше събирането на жълъди от летен дъб от село в близост до Пловдив. След няколко дни на внимателен преглед и отсяване на качествените жълъди от експертите на WWF, дойде време за тяхното засаждане. Над 30 доброволци от EVN България засадиха повече от 6000 броя жълъди на площ от над 8000 m^2.

За да сме сигурни, че след време на това място ще израсте устойчива гора, дейности по събиране и засаждане на жълъди от летен дъб ще се извършат и през 2023 г.

Природата като кауза

Ние от EVN България сме приели за кауза грижата към природата и вярваме, че поведението на всеки от нас оказва реален ефект върху заобикалящата ни среда. Затова не спираме да влагаме ресурси и средства в устойчиви инициативи с мисъл за бъдещето, които да имат дългосрочен положителен ефект.

Една от дейностите, която в най-голяма степен допринася за борбата с климатичните промени и намаляването на ефекта от въглеродните емисии, е залесяването на подходящи дървесни видове в природата и градовете. Ето защо сред целите на програмата „EVN за България“ е да се насърчават повече такива проекти.

Признание: Най-добра доброволческа кампания

На 15 декември 2022 г. програмата ни „EVN за България“ получи отличието „Най-добра доброволческа кампания“ от Български дарителски форум. Наградата беше връчена в Президентството на Република България, под чийто патронаж се провежда конкурсът. За нас това е важно признание и огромен стимул да продължим да следваме вярната посока на добрите дела. А компанията ще продължи да съдейства с ресурс и техническа подкрепа.

От началото на програмата през 2015 г. до сега са осъществени 207 акции, вложени са 12 530 часа доброволчески труд, в които участват 1468 сътрудници. Сред бенефициентите са центрове за деца и възрастни хора в неравностойно положение, обществени терени, детски градини, читалища, сдружения с обществено полезна дейност и други нетърговски организации.

Енергийна ефективност: лесно като детска (онлайн) игра

В EVN България традиционно развиваме кампания за енергийна ефективност в началото на всеки зимен сезон. Правим го с вярата, че собствените ни действия са тези, които предизвикват промяната. С малки ежедневни стъпки можем да пестим природните ресурси и да щадим семейния бюджет, без да ощетяваме домашния комфорт.

През 2022 г. насочихме фокуса към децата – тези, които възприемат най-бързо и търсят причинно-следствената връзка и в думите, и в действията. В тяхната природа е да бъдат любознателни и активни, като винаги приемат с радост да бъдат полезни у дома, а видимите резултати от постъпките им ги стимулират.

Да привлечеш вниманието им и да ги накараш да те слушат обаче не е лесна работа. В съвременната среда, в която растат, най-близкият начин да достигнем до тях е чрез технологиите. Ето затова създадохме Хладилничко – виртуален симпатяга, който се появява чрез сканиране на QR код и е готов да ви даде полезни енергийни съвети. Закачливият му поглед и чаровна усмивка, запечатани на магнит за хладилник, веднага привлякоха вниманието на децата.

Хладилничко разказа на децата какво го прави щастлив и какво го кара да плаче, сподели защо недоволства приятелката му Тенджера и кога обича да му е тъмно и тихо. Знаем, че между децата и музиката има специална връзка, затова подготвихме и песничка, която лесно се превърна в част от ежедневните им приключения.

Магнитите разпространихме безплатно в EVN Офисите и търговските обекти на верига книжарници.

За пръв път през 2022 г. EVN България включи виртуална реалност в своя обществена кампания.

Енергийна ефективност дори и **в дигиталния свят**

#ИЗГАСИСЕ стана хаштагът, с който EVN България реализира иновативна социално отговорната кампания за енергийна ефективност в дигиталния ни отпечатък. Създадена заедно с творческата ни агенция, инициативата получи високо признание от рекламния бизнес през 2022 г.

На рекламния фестивал ФАРА кампанията бе отличена със сребро в категория „Социални медии“ и бронз в категория „Инфлуенсър маркетинг“. По рано същата година на конкурса IAB MIXX Awards 2022 Bulgaria #ИЗГАСИСЕ спечели две бронзови награди в категориите Best Social Campaign (Най-добра социална кампания) и Influencer Campaign (Кампания с инфлуенсър).

Кампанията #ИЗГАСИСЕ бе реализирана заедно с телевизионната водеща и инфлуенсър Славена Вътова. Със своето „изгасяне“ от социалната медия Славена събуди общественото внимание и провокира интерес към темата за дигиталното ни присъствие и за това какво означава да сме енергийно ефективни както онлайн, така и офлайн.

Получените отличия признаха успеха на инициативата да достигане до потребителите и да им окаже въздействие.

Учение и забавление с Иви и Енчо

През учебната 2021/22 г. EVN България за тринадесета поредна година започна обучение на ученици в разумно използване на енергийните ресурси и опазване на природата. EVN България организира „енергийни уроци" във всички 9 административни области в Югоизточна България, които се обслужват от EVN – Бургас, Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Сливен, Смолян, Стара Загора, Хасково и Ямбол. През 2021/22 г. програмата включи обучения за общо 10 800 ученици от 2-ри, 3-ти и 4-ти клас в 58 училища. За да бъде още по-достъпна и разбираема за учениците, специални нарисувани герои помагат на децата: светулката Иви и зайчето Енчо. Затова и пълното наименование на инициативата е „Часът на Иви и Енчо. Занимателни обучения за енергия и екология".

Иви и Енчо предлагат на децата интересни енергийни съвети и любопитни начини за разумно и безопасно използване на енергията. Занимателните уроци „Часът на Иви и Енчо" се провеждат от преподавателите в 5 учебни часа през годината в часа на класа. За целите на обучението дружеството разработва и безвъзмездно предоставя одобрените от Министерство на образованието и науката (МОН) материали, полезни и занимателни подаръци за учениците и класа. Инициативата на EVN България е одобрена от МОН и се осъществява в партньорство с регионалните управления по образование. EVN България стартира обученията по енергийна ефективност в училищата през 2009 г., като до края на учебна година 2021/22 общо 42 700 ученици са преминали обучения за разумно използване на природните ресурси.

Въпреки пандемията през учебната 2021/22, успяхме да проведем конкурса за четвърти клас, който се радва на огромен интерес. Четвъртокласниците имат за задача да изработят макет „Къща на бъдещето". През 2022 г. победителите от СУ „Железник" гр. Стара Загора избраха като своя награда 15 смарт телевизора, с които да оборудват класни стаи. Благодарение на наградата учениците ще могат да получат модерно интерактивно обучение и с лекота и любознателност да откриват света.

EVN и БДЗП с нов общ проект за защита на птиците

През 2022 г. Електроразпределение Юг (ЕР Юг, част от EVN) и Българското дружество за защита на птиците (БДЗП) продължиха съвместната си работа по проекта „Безопасна мрежа за Бургаските езера", финансиран от програма LIFE на Европейския съюз. Това е най-големият проект по българското Черноморие за защита на птици. Той ще се реализира в района на влажните зони около гр. Бургас, а именно Атанасовско езеро, Бургаско езеро (Вая), Комплекс Мандра-Пода и Поморийско езеро, които се намират на един от двата основни прелетни пътя на птиците в Европа – „Via Pontica" и са част от мрежата НАТУРА 2000 в България.

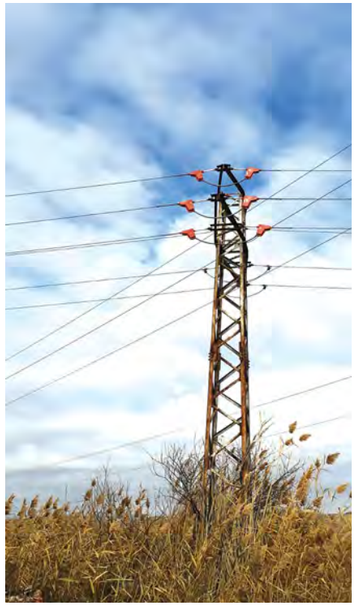
Целта на проекта е опазване на птиците чрез намаляване на смъртността вследствие на контакт с въздушните проводници на електроразпределителната мрежа. Освен предпазни мерки за птиците, проектът ще подобри сигурността на снабдяването с електроенергия за клиентите в близките населени места, в които през месеците с миграция на птиците се регистрират смущения в електрозахранването.

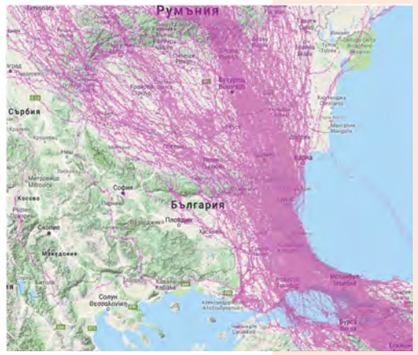
Проектът на ЕР Юг, разработен в партньорство с БДЗП, който получи одобрение от Европейската комисия през май 2021 г. е на обща стойност 5,5 милиона евро. Общо 75 % от средствата се осигуряват от програма LIFE на Европейската комисия, а 25 % – от ЕР Юг. Планираният срок за изпълнение на дейностите е в периода 2021 – 2026 г.

В рамките на проекта се планират мащабни дейности за обезопасяване на електроразпределителната мрежа:

- Подземно полагане (кабелиране) на 52 km въздушни електропроводи 20 kV (средно напрежение), което напълно премахва рисковете за дивите птици.
- Обезопасяване (чрез защитни изолации) на 2000 стълба от мрежата. Чрез тези изолации птиците нямат досег до тоководещи елементи и по този начин не се причиняват смущения в електрозахранването.
- Монтаж на 2000 броя дивертори (светлоотразителни маркери) по въздушните електропроводи. Чрез тях се намалява вероятността летящи птици да се сблъскат с въздушните проводници.
- Изграждане на 18 трафопоста и една възлова станция.

През есента на 2022 г. стартира първият етап от техническите дейности по проекта, който включва монтиране на защитни изолации по стълбове от мрежата. Влаганите материали са от нов тип и се използват за пръв път в ЕР Юг. Статистиката след тестовия им монтаж показва значително намаляване на смъртността при птиците и аварийността по мрежата.

Любопитно за „Via Pontica“

- „Via Pontica“ е един от основните миграционни пътища на птиците между местата им за размножаване в Европа и местата за зимуване в Африка.
- Пътят свързва двата континента и преминава през над 20 държави (от Финландия до ЮАР).
- На територията на България той преминава основно по черноморското крайбрежие.
- През пролетната миграция от Африка към Европа, преминават над 550 000 птици.
- През есенната миграция, от Европа към Африка прелитат над 880 000 птици.
- По този миграционен път преминава над 78 % от цялата световна популация на белия щъркел.
- В целия български участък на „Via Pontica“ най-голямо струпване на птици се наблюдава в района на бургаските езера.

През октомври 2022 г. се проведе семинар по проекта на експертно ниво в присъствието на представители от ЕР Юг, Българско дружество за защита на птиците (БДЗП), община Бургас, РИОСВ Бургас, Зелени Балкани и др. В него с презентация се включи и ръководството на Националното звено за контакт (НЗК) по програма LIFE за България към Министерство на околната среда и водите (МОСВ).

През 2022 г. беше пуснат и официалния сайт на проекта www.lifesafegridforburgas.bg, който е наличен на български и английски език, лесен и интуитивен за работа и предлага разнообразна информация и снимки.

Той съдържа информация за проекта и организациите, които го реализират; детайли за планираните технически дейности по електроразпределителната мрежа; подробности за програма LIFE на Европейския съюз; информация за застрашените видове птици и ползи за опазване природата и биоразнообразието в региона на бургаските езера след приключване на проекта; текущи новини за неговата реализация.

Грижа за **щъркеловите гнезда**

През пролетта и лятото, когато е сезонът на белите щъркели, сътрудниците на EVN България често се отзовават на сигнали за щъркели в беда, особено млади щъркели, които тепърва се учат да летят.

Ето затова една от инициативите на EVN България в подкрепа на биоразнообразието с най-дълга традиция е опазване популацията на белия щъркел (Ciconia ciconia) на лицензионната територия на дружеството в Югоизточна България.

Компанията ни обезопасява рискови щъркелови гнезда, построени върху електрически стълбове от мрежата на ниво ниско напрежение, като обезопасяването се извършва чрез монтиране на метална платформа, стандартизирана съгласно вътрешните технически изисквания на компанията ни. Гнездата се повдигат на безопасното разстояние от около 1 метър от частите под напрежение, което опазва живота на птиците и предотвратява възникването на аварии по електроразпределителната мрежа.

С монтираните през 2022 г. 158 платформи общият брой на съоръженията, монтирани от EVN България за предпазване живота на щъркелите, възлиза на 3131 за периода 2009 – 2022 г.

Нашите електромонтьори често са герои в спасителни акции при сигнали за паднали от гнездото млади щъркели. На снимката: през юли 2022 г. жители на с. Ковачево, община Септември ни сигнализираха за паднало младо щъркелче. Сътрудници на Електроразпределение Юг се отзоваха и успяха да върнат младата птица обратно в гнездото ѝ.

Живот за царския орел

Има дейности, които подчертават силно факта, че добавената стойност не е плод на нормативен акт, а на отговорността, която сме поели към обществото. Като пример бихме могли да посочим проекта „Живот за царския орел“, реализиран в партньорство с Българското дружество за защита на птиците (БДЗП) в периода 2013 – 2018 г. Инвестициите по този проект надхвърлиха 4 млн. евро, като част от средствата бяха осигурени от Европейската комисия по програма LIFE. В рамките на проекта 70 km. въздушни електропроводи в защитени зони бяха вкарани под земята, 42 km въздушни електропроводи бяха изцяло изолирани, а 2340 електрически стълба бяха обезопасени със защитни изолации. В резултат имаме 6 нови двойки царски орли, което увеличава тяхната обща бройка до рекордните 41.

С предприетите технически мерки намалихме смъртността на силно застрашения царски орел и редуцирахме преходните прекъсвания на напрежението в мрежата, с което подобрихме и качеството на електрозахранване на нашите потребители в тези зони.

С реализацията на този проект ЕР Юг стана първата инфраструктурна компания в България, която осъществи проект по програма LIFE на Европейската комисия.

Приемственост

„Живот за царския орел“ представлява продължение на дългогодишната подкрепа, която ЕР Юг оказа за проекта на БДЗП „Опазване на царския орел и ловния сокол в ключовите за тях места от мрежата Натура 2000 в България“. Този предходен проект приключи през декември 2013 г.

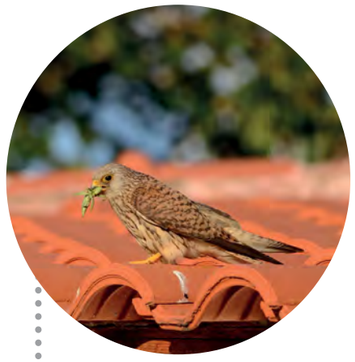
С грижа към **биоразнообразието**

Снабдяването с енергия е дейност, която оказва влияние в по-голяма степен върху птиците, отколкото върху други видове животни. Този факт постави естествен фокус на нашата социална дейност в областта на екологията – посветили сме се на опазването на различни видове птици. Най-големите ни проекти са свързани с опазване на щъркелите и царските орли, но непрестанно работим и по редица други.

Фотоархив: Димитър Градинаров

През 2022 г. обезопасихме над 300 рискови за птиците електрически стълбове в района на защитени зони от Натура 2000 в област Сливен – „Сините камъни – Гребенец“ и „Каменски баир“ с цел опазване на световно застрашения **ловен сокол**. Дейността беше част от проект на БДЗП, финансиран от Оперативна програма „Околна среда“, който цели опазване на ловния сокол.

Проектът „По-голям шанс за белошипата ветрушка в България“ има за цел да подпомагане на популациите на световно застрашената **белошипа ветрушка** – вид дребен сокол – чрез преки консервационни мерки и широко обществено участие. Този проект е разработен от нашите партньори СНЦ „Зелени Балкани“ и е финансиран по програма LIFE на Европейския съюз. В партньорство със Зелени Балкани обезопасихме 209 електрически стълба, което обхваща над 20 km електроразпределителна мрежа.

Египетският лешояд е най-бързо изчезващата хищна птица в Европа, като популацията му на Балканите за последните 30 години е намаляла с над 80 %. За предотвратяване на изчезването на вида обезопасихме със защитни изолации 280 електрически стълба в района на Източни Родопи.

Фотоархив: Зелени Балкани

EVN България подпомага усилията на „Зелени Балкани“ за завръщането на вида в страната, като изпълнява проекти за обезопасяване на опасни за птиците въздушни електропроводи от електроразпределителната мрежа. Компанията съдейства на „Зелени Балкани“ по техния европейски проект „Завръщане на лешоядите в България“. Обезопасихме електроразпределителна линия на територията на природен парк „Сините камъни“ край Сливен, която минава непосредствено до волиерата за адаптация на **белоглави лешояди**.

Сините камъни и Странджа – помагаме заедно

EVN съдейства за устойчиво управление и устройство на Дирекцията на Природен парк (ДПП) „Сините камъни“ и на ДПП „Странджа“. Двата природни парка получиха подкрепа за изпълнявани от тях проекти по Оперативна програма „Околна среда“. В „Сините камъни“ EVN обезопаси 200 броя рискови за птиците електрически стълба, разположени на стръмен и силно пресечен терен. В „Странджа“ компанията обезопаси 150 броя ел. стълба.

Регулярно обезопасяване на електропроводи

Следвайки своята екологично отговорна политика, ЕР Юг търси технически възможни решения и прилага ефективни средства и методи за обезопасяване на надземни електроразпределителни линии с цел опазване на защитени видове птици. Мерките включват обезопасяване на въздушни електроразпределителни линии – средно напрежение, посредством монтиране на различен вид защитни материали, които покриват откритите части под напрежение или не позволяват на птиците да ги използват като места за почивка и наблюдение.

Обезопасяването предотвратява възникване на късо съединение, което може да бъде причинено от едновременния контакт на крилете на едрите видове птици с проводниците и заземената част на стълба, при опит за кацане или излитане от електрическия стълб. Късите съединения, причинени от птици, обикновено водят до смущения или трайни прекъсвания в електрозахранването на клиентите, присъединени на лицензионната територия на ЕР Юг, и в не редки случаи могат да доведат до летален изход за птиците.

В дългосрочната си политика за развитие на мрежата ЕР Юг предвижда при новоизградените линии и съоръжения на електроразпределителната мрежа въздушните проводници да бъдат заменени с подземни кабелни линии, където теренът позволява това. От една страна те напълно елиминират рисковете за защитените видове птици, а от друга предоставят надеждна, устойчива и непрекъсната качествена услуга на клиентите на компанията.

Найден: история за една неочаквана **екоакция в EVN**

ТЕЦ Север в Пловдив е основна производствена мощност на EVN Топлофикация. ТЕЦ-ът включва множество площадки, съоръжения и конструкции под засилена охрана. В един зимен ден през февруари 2022 г., при един от рутинните обходи на територията на ТЕЦ Север, двама сътрудници намират бедстващ мишелов (вид ястреб). Птицата лежи на земята с ранено крило, окървавена човка и полуотворени очи. Времето за реакция е от огромно значение и докато търсят кашон и чифт ръкавици, с които да го приберат на сигурно място, задействат комуникацията с природозащитната организация „Зелени Балкани“, за да организират помощта за лечението му. Докато тече координацията помежду им, колегите решават да му дадат и име – Найден.

Раненият мишелов е откаран в Стара Загора и прекарва близо четири месеца в Спасителния център за диви животни там, като месец и половина не е контактен и се храни само венозно. Д-р Стефка Димитрова е лекарят, който полага ежедневни грижи, за да стабилизира Найден, а колегите от EVN Топлофикация подържат постоянна комуникация с нея, за да се информират за състоянието му. Положените грижи и отношение дават резултат и мишеловът скоро е прехвърлен в по-голяма зала за възстановяване, а последния месец прекарва в среда, която е подходяща за птици, на които предстои пускане обратно в природата.

Найден беше истински очакван в EVN Топлофикация не само от развълнуваните колеги, но и от половинката му. Отличителен факт за този вид птици е, че двойките имат само един брачен партньор до края на живота си.

През месец юни мишеловът беше пуснат на свобода и отново облита района си над ТЕЦ Север заедно със своята половинка.

На своите спасители от EVN Топлофикация мишеловът Найден остави едно перце, за да им напомня, че доброто оставя следи.

Екологичен мениджмънт

Отговорното отношение към околната среда е ръководен принцип в политиката на EVN България. За да гарантираме практическото му прилагане на всички нива в компаниите от EVN Група, от 2013 г. досега поддържаме Система за управление на околната среда в съответствие с международния стандарт ISO 14001.

Основните правила, върху които е изградена системата, са:

- Стриктно спазване на приложимите нормативни изисквания.
- Последователно прилагане на политики и добри практики.
- Непрекъснат контрол върху процесите за избягване риска от замърсявания.

Всяка година преминаваме успешно надзорните одити, извършвани от компания за сертификационни услуги, които потвърждават издадения сертификат.

Управление на отпадъците – **ефективен подход** към ресурсите

В изпълнение на своята екологична политика и социално отговорно поведение EVN България продължи и през 2015 г. програмата си за разделно събиране на производствени и опасни отпадъци. Те се събират и предават за оползотворяване и обезвреждане на фирми, притежаващи съответните разрешителни документи.

През 2022 г. дружеството предаде за рециклиране над 24 тона хартия, което се равнява на близо 360 дървета, спасени от отсичане.

Правилното управление на отпадъците в дружествата от групата води до икономия на природни ресурси чрез рециклиране и оползотворяване на отпадъците, като същевременно предотвратява замърсяване на околната среда с опасни вещества чрез обезвреждането на отпадъците, които не могат да се използват по друг начин.

Бизнес и чист въздух – мисията възможна

Проблемът с чистотата на въздуха е един от най-наболелите не само в България, но и в световен мащаб. Необходимо е да се предприемат мерки, както за намаляването на вредни емисии CO_2, така и за справяне с фините прахови частици, които най-осезаемо засягат здравето ни. Считаме, че решението на тези проблеми зависи и от личната отговорност на всеки един от нас.

В основния си бизнес ние в EVN България се стремим да допринасяме за намаляване на емисиите CO_2, като инвестираме в модерни технологии за енергийна ефективност и за намаляване на технологичния разход по електрическата мрежа.

Успяхме да намалим технологичния разход от 19,5 % при приватизацията през 2005 г. под 7 % в края на 2022 г. Това означава, че са спестени над 1200 GWh електрическа енергия и над 611 000 тона вредни емисии CO_2.

Затваряме страницата, но не и историята

Високите цели, смелостта да ги преследваш и умението да ги реализираш са големият мотор на историята, тласкат напредъка и захранват с огромна енергия развитието ни като хора и общество. Но най-удовлетворени са тези, които при цялата си амбициозност съумеят да намерят баланса между традиции и иновации. В EVN България се гордеем с факта, че вече 18 години намираме златната среда. А опитът от едновековната история на австрийската група, от която сме част, ни дава допълнителна увереност да се впуснем в устрема на дигитализацията към бъдещето на иновациите и сме готови да го посрещнем.

Издаден от:
EVN България, ул. Христо Г. Данов 37, 4000 Пловдив
април 2023

Контакти Група EVN България:

Електроразпределение Юг
т 0700 1 0007
www.elyug.bg

EVN Електроснабдяване
т 0700 1 7777
www.evn.bg

EVN Топлофикация
т 0700 1 7898
www.evn.bg

EVN Трейдинг
т 0700 1 3636
www.evn-trading.com

Сканирайте QR кода, за да свалите доклада в .pdf формат.

© EVN България, 2023 г.